

MUSU VISUOMENĖJE

Pasirengimai tautinės srovės seimui

Amerikos Lietuvių Tautininkų Centras New Yorke yra pasiėmęs ant savo pečių balandžio 30 — gegužės 1 šaukiamo seimo rengimo našta. Jis sudarė seimo rengimo komitetą, kuris rūpinasi visais seimo techniniais ir organizaciniais reikalais, o be to, rengia šio seimo progą iškilmingą vakarienę, kuri įvyks tame pačiame New Yorker viešbutyje, kuriame bus ir seimo posėdžiai.

Vakariene bus su turtinga menine programa, kurią atliks geriausios menininkų ir mėgėjų jėgos. Vakariene įvyks balandžio 30 d. 7:00 v.v.

Jau dabar galima gauti bilietus tai vakarienei pas J. Ginkų, 495 Grand St., Brooklyn 11, N.Y., VIENYBES redakcijoje, 411 Bedford Ave., Brooklyn 11, N.Y. ir pas visus ALTC narius. Patariamai iš anksto užsisakyti. Bilietų kaina 6 doleriai asmeniui.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga akivaizdoje artėjančio seimo, rengia visą eilę pasikalbėjimų — pasitarimų ir susirinkimų visuose skyriuose ir tose vietose, kur yra tautinės srovės veikėjų. Tuo tikslu tokiose vietose apsilankys nesenai į šį kraštą atvykęs buvęs LVS atstovas Europoje dr. B.T. Dirmeikis, kuris palaikydami ryšį su tautinės srovės organizacijų bendra reorganizacijos komisija, tarsis su vietiniais veikėjais apie seimo uždavinius ir tolimesnį veikimą.

Kitas jo apsilankymo uždavinys yra sudaryti papildomą talką pabaigti seniau LVS užsimotam uždaviniui — išiešti knygai anglų kalba apie raudonojo teroro įsigalėjimą Lietuvoje.

Nauja knyga apie Lietuvą anglų kalba

Po ilgo ir rūpestingo darbo, LVS sumanytoji knyga anglų kalba apie tai, kaip lietuviai įvykdė Lietuvos pagrobimą, jau yra galutinai paruošta spaudai.

Toje knygoje yra medžiaga lietuviškai skaitantiems jau žinoma iš knygų "Lietuva Tironų Pančiuose", tačiau knyga buvo ne tik išversta į anglų kalbą, bet ir pagrindiniai perrėdaguota bei papildyta dokumentais, apleidžiant lietuviškojo laidoje eilę buvusių smulkmenų.

Knygai įvadą parašė North Western universiteto politinių mokslų profesorius, Chicagoje.

Knyga bus pavadinta "Red Terror over Lithuania". Knyga skiriama platinti ne tik lietuvių tarpe, bet patiekti ją ir įtakingiems politikoje asmenims, kaip dokumentą, rodantį, kokių būdu Maskva veikia siekdama užgrobti vis daugiau ir daugiau kraštų. Šiandien, kada sovietai kėsina toliau tęsti savo išsiplėtimo programą, yra labai aktualu visiems pažinti tą techniką, kurią jie vartoja savo tikslams pasiekti. Lietuvos atvejis yra kaip tik tipingas tos technikos pavyzdys. Todėl šios knygos išleidimas yra svarbus darbas ir visuomenė yra kviečiama į talką padėti šį darbą užbaigti. Numatomų pasitarimų LVS skyriuose programoje šis reikalas užims svarbią vietą.

Nusistatyta, kad visiems tautiečiams, kurie savo auka parems šį darbą, bus duodama ir lietuviškoji tos knygos versija.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 9

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO

March-Kovo 4, 1949

(34-ti metai :: 34th year)

Balandžio 30 ir gegužės 1

Šaukiamas Amerikos lietuvių tautinės srovės seimas New Yorke

Pranešame Amerikos lietuvių visuomenei ir suinteresuotoms organizacijoms bei asmenims, kad balandžio 30 ir gegužės 1 dienomis šaukiamas Amerikos lietuvių tautinės srovės seimas.

Seime dalyvauti kviečiami visi Amerikos Lietuvių Misijos, Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro nariai bei bendradarbiai, kitų su šiomis organizacijomis bendradarbiaujančių organizuotų vienetų atstovai ir paskiri asmenys, norintieji dalyvauti šios srovės veikime.

Pagrindinis seimo tikslas — sudaryti organizacinę santvarkos statutą, vyriausią šios srovės vadovybę ir apsvastyti veikimo programą ateičiai.

Seimas šaukiamas New Yorke, New Yorker viešbutyje. Tolimesnės informacijos apie seimą bus paskelbtos vėliau.

Amerikos Lietuvių Misijos, Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro
REORGANIZACIJOS KOMISIJA

ŠEŠIOS DIENŲS

pasaulio politikoje

VASARIO 25

Amerikietė žurnalistė Strong, pasižymėjusi sovietų šalininkė, bet keistu būdu sovietų apkalinta šnipinėjimu ir išvaryta iš Maskvos, atvykusi į Ameriką laikraštiniams sako, kad ji nenori nieko sakyti, kad "nepasididintų trynimosi pasaulyje". Nori išgelbėti taiką tiesos slėpimu...

Washingtono Atstovų rūmų komitetas pritarė įstatymo projektui, kuriuo bus leista įvažiuoti į Ameriką ligi 100 asmenų, galinčių suteikti Amerikos valdžios atstovams svarbių žinių.

Bulgarijos valdžia atmetė Amerikos protestą dėl 15 protestantų dvasiškių teismo.

Prancūzijos parlamentas 386 balsais prieš 182 komunistų balsus pasmerkė komunistų vadovo Thorezo pareiškimą, kuriuo jis ragina savo pasekėjus stoti sovietų pusėn, jeigu jie okupuotą Prancūziją.

Žydai pasirašė karo paliaubų sutartį su egiptiečiais. Dabar prasidės derybos su Libanu, Transjordanija ir kitomis arabų valstybėmis.

Trumanas ir žydų užsienių reikalų ministeris sveikina UN tarpininką, už tų derybų pasiekimą. Egiptiečiai tą susitarimą priėmė gana šaltai.

VASARIO 26

Prancūzų valdžia, po to, kai parlamentas pasmerkė Thorezą, padarė kratos trįsėse komunistų redakcijose. Suimtas vienas komunistas žurnalistas, pas kurį rado dokumentus, liečiančius Prancūzijos karines paslaptis.

Rengiasi iškelti bylą prieš Thorezą, seną komunistų vadą. M. Cachin ir eilę kitų komunistų. Komunistai dėl to nori sukelkti streiką Prancūzijos ginklų fabrikuose.

Churchill dalyvauja Europos Susivienijimo Tarybos posėdyje Briuselyje, Belgijos sostinėje. Atidarymo kalboje jis pasakė, kad vienas iš svar-

biausių Europos susivienijimo tikslų yra: išvaduoti Rytų Europą nuo tironiškos priespaudos...

Danijos užsienių reikalų ministeris pareiškė, kad ir Danija galvoja prisidėti prie šiaurės Atlanto apsigynimo sutarties.

VASARIO 27

Olandijos vyriausybė pranešė, kad ji pasirošusi perduoti Indonezijos respublikai suverenumą anksčiau, negu 1950 m. liepos 1 dieną, kaip to reikalauja UN Saugumo Taryba. Indonezijos respublikos vadai tuojau būsia paleisti ir būsimi suaukšta "apskrito stalo" konferencija apsvastyti kitiems reikalams.

Italų komunistų vadas Togliatti pasakė panašią kalbą, kaip ir prancūzų Thorez, tai yra, ragino stoti sovietų pusėn, jeigu kiltų karas su sovietais ir jie pasiektų Italiją.

Trys iš penkiolikos protestantų dvasiškių, kurie dabar yra teisiami Bulgarijos komunistų teisme, jau pasakė ilgas kalbas, kuriose, kaip ir visada komunistų rengiamuose teismuose, apkaltino patys save, prisipažino prie visų kaltinimų ir kartu ragino visus dvasiškius nutraukti ryšius su Amerikos ir Anglijos imperialistais, bendradarbiauti su komunistų vadovaujamu "patriotiniu frontu" ir tt.

Viešas dvasiškis kalbėdamas nuolat verkė, kitas į kalbos pabaigą gavo isterikos priepuolį...

Visi "prisipažinusieji" kaltino Amerikos ir Anglijos diplomatus, sakdami, kad tie mokėjo jiems pinigų už šnipinėjimą, ir kad jie verčiasi spekuliacija juodojoje rinkoje...

(Tie patys kaltinimai, kaip ir Maskvoje).

Pereitą savaitę Amerikos ir Anglijos karinės valdžios viršininkai Vokietijoje pareikalavo, kad sovietų repatriacijos komisijos išsikraustyti, nes jau nebėra tremtinių tarpe tokių,

Nauji liudininkai pasakoja apie vergiją sovietuose

JIE PATVIRTINA, KAD RUSAI NORI ATSITVERTI NUO EUROPOS SVETIMŲ ŽMONIŲ SIENA

Nori pakeisti gyventojus nuo Baltijos ligi Juodosios jūros

Darbo apsaugos Lyga Amerikoje toliau tęsia tyrinėjimus apie tai, kokios yra darbo sąlygos sovietuose.

kurie geruoju sutiktų grįžti į sovietų valdomus kraštus.

Dabar Maskva įteikė griežtą notą tuo reikalu, reikalaujama, kad misijos pašalinimas būtų atšauktas.

Iš Washingtono pranešama, kad tas Maskvos reikalavimas nebus priimtas.

VASARIO 28

Danijos didžiausios partijos vadovybė priėmė rezoliuciją, kurioje pritaria vyriausybei nusistatymui prisidėti prie šiaurės Atlanto apsigynimo sutarties.

Prancūzijoje de Gaulle organizacija reikalauja, kad Prancūzija būtų perorganizuota ir taptų antikomunistine valstybe.

Amerikos ir Anglijos pasiuntinybės griežtai nuneigė kaltinimus, kurių prikalbėjo prieš jas suimti ir teisiami protestantų dvasiščiai.

Kinijos užsienių reikalų ministerija kietai priešinosi prieš suteikimą sovietams koncesijų Sinkiang, Kinijos šiaurės-vakarų provincijoje.

KOVO 1

Sovietų repatriacijos misija atsisakė išvykti iš USA zonos, nors jai buvo pasiūlyta iki kovo 1 dienos išsikraustyti. Jų viršininkai tarp ko kita teisinasi, kad jiems buvo per vėlai praneštas amerikiečių karinės valdžios nusistatymas. Amerikiečiai atsakė, kad jau 1947 metų rugsėjo mėnesį jiems buvo priminta, kad jie savo turi baigti... Amerikiečiai nurodė, kad misija, geruoju neišsida-

ma, gali būti iškraustyta per prievartą.

Prancūzijoje suimti du kariškiai už davimą žinių svetimam kraštui apie kariuomenės su-tvarkymą ir strateginius pasiskirstymus.

Dar penki Bulgarijos dvasiš-kiai teisme prisipažino, kad jie buvo Amerikos ar Anglijos šni-kai ir kad vertėsi svetimos va-liutos spekuliacija.

Stalinas paskelbė dekretą, kuriuo sumažina maisto ir me-džiagų kainas. Duonos, sviesto ir kitų maisto dalykų kainos sumažinamos apie 10%, o deg-tinės — 30%...

Indonezijos respublikos va-dai atsisakė dalyvauti "apskri-to stalo" konferencijoje su olandais, kaltindami olandus, kad jie neįvykdė UN priimtose rezoliucijos, reikalaujančios su-gražinti talką Indonezijoje.

Indijos ministeris pirminin-kas Nehru pareiškė parlamen-tui, kad paskutiniu metu yra

šios savaitės pradžioje buvo apklausinėti keli nauji liudyto-jai, kuriems yra pasisekę iš-trūkti iš vergijos sovietuose.

Tų liudytojų tarpe buvo ir Lenkijos žydas J. Gliksman, buvęs Lenkijos žydų socialistų organizacijos veikėjas, priklausęs kairiųjų revoliucionierių partijai. Jis paliudijo, kad so-vietų policija laiko sovietų priešais beveik visus bet ko-kiai ne komunistiškai organi-zacijai priklausiusius žmones: ir žydai, ypač sionistai, vis vien kairieji ar dešinieji, skaitomi priešais ir renkami į vergų dar-bo stovyklas.

Kiti liudytojai tvirtina, kad sovietų planas yra pakeisti vi-

sus gyventojus rytiniuose kraštuose, sovietams yra nepa-tikimi. Todėl juos stengiasi planingai iškelti į Aziją, o čia apgyvendinti iš Azijos atkeltus žmones. Jie galvoja, kad tie negalės palaikyti jokių ryšių su Vakarų Europos gyventojais ir taip pasidarys lyg ir "žmonių siena", saugojanti "ro-ziją" nuo Vakarų Europos įta-kos.

Be to, tas gyventojų keiti-mas turi ir kitą tikslą. Į Sibi-rą išgabenti žmonės išnaudoja-mi, kaip pigi darbo jėga "pen-kerių metų planui" įvykdyti.

NUSIMA KAUKES...

Visą laiką Prancūzijos komunistai mėgdavo vadintis di-džiausiais patrijotais ir tauti-niais herojais. Šiomis dienomis prancūzų komunistų vadas Maurice Thorez taip pašnekė-jo: Jei prasidėtų imperijalis-tinis karas ir raudonoji armija užimtų Paryžių, prancūzai pa-sielgtų taip, kaip pasielgė Len-kijos, Rumunijos ir Jugoslavi-jos tautos.

Konkrečiai Thorezas sako, kad prancūzai nekovos prieš rusus, o leis okupuojami ir padarys iš Prancūzijos dar vieną "liaudies demokratiją". Prancūzijos komunistai išder-gė visokiais žodžiais savo vy-riausybę ir žinomus prancūzų patrijotus išvadino išdavikais, padarydami... Staliną didžiau-siu prancūzu.

Iki šiol prancūzų komunis-tai neišdrįso taip atvirai kal-bėti. Šie Thorezo išsireikšimai sukėlė visą Prancūziją ant ko-jų. Kilo didžiausias pasipikti-nimas spaudoje ir reikalas atsidūrė parlamente, kuris svarstys, ar gali parlamento narys tokiais išdavikiškais žo-džiais kalbėti prieš savo tautą ir atvirai siūlyti sovietų oku-paciją?

Kai kurie mano, ar tik šitie

suinta 870 asmenų už sabota-žinius pasikėsinimus prieš val-džios geležinkelius. Jis sako, kad komunistų veikimas jau esąs visai netolimas nuo atvi-ros revoliucijos.

KOVO 2

Washingtono susidarę pasi-priešinimas prieš Italijos įtrau-kimą į šiaurės Atlanto sutartį.

Kilo sumanymas atskirai su-daryti kitą sutartį — Vidur-žemio jūros apsigynimo sutar-tį.

Dar septyni bulgarų protes-tantų dvasiščiai teisme prisi-pažino prie visų apkaltinimų.

Tuo tarpu Vengrijos penki kaltinamieji, kaltinami drauge su kardinolu Mindszentu, at-siuntę savo ankstyvesnius prisipažinimus, sakdami, kad jie buvo policijos išgauti per prie-vartą.

žodžiai nereiškia naujų įvykių pradžios Europoje ir Prancū-zijoje? Nes Prancūzijos komu-nistų neįtikėtini pareiškimai derinasi su komunistų kelia-mais neramumais Italijoje. Ma-noma, kad Europos dar laisvų kraštų komunistai yra gavę iš Maskvos įsakymą pradėti "ga-lutinę" akciją ir stengtis arba paimti valdžią, arba sukelti re-voliucijas ir pilietinius karus. Maskva ilgiau laukti nebegalinti, nes Europa Marshallo plano dėka kasdien tiesiog pa-stebimai atsikuria, gyvenimas normalėja, kainos krinta, o už-darbiai gerėja. Tuomi išmuša-mas paskutinis ginklas iš ko-munistų rankų.

Kaip ten bebūtų, bet yra tik-ra, kad Prancūzijos komunis-tai pradėjo naują ir nelauktą akciją.

J. Matas

Sugriuvo "sovietų namai"

Paryžiaus pasaulinės parodos metu 1937 metais sovietai vasam pasauliui rodė, kokius jie ruošiasi Maskvoje pastatyti "Sovietų rūmus". Tai turėjo būti aukščiausi rūmai visame pasaulyje: 460 metrų. Vien tik Leninas ant tų rūmų už-griozdintas turėjo būti 80 met-rų dydžio... 10 metų sovietai apie tuos rūmus pliauskė, platino atvirutes, ant pašto žen-klų rodė ir pan. Pagal projektą rūmuose turėjo būti visokios valdžios apartamentai, salė... "40,000" vietų, bedievių muziejus, na... ir Stalino ūsai, kai jie nutrupės. Po ilgų kalbų prasidėjo pati statyba. Vietą "rūmams" parinko prie pat Kremliiaus sienų. Prasidėjo dar-bai "bolševikiniu tempu". Bet, kaip ir reikėjo laukti, reikalas užsibaigė "bolševikiškai": ne-trukus pradėjo pamatai griūti...

Pasirodo, kad po pamatais būta... skysto smėlio, kurio nematyti galo. Slaptai šauktasi amerikiečių inžinierių pagal-bos, bet ir tie atsisakė ant smėlio statyti dangoraižį. Nieko nebeliko, kaip apie "rūmus" nutilti. Atvirutės išimtos iš apyvartos ir uždrausta net apie tai kalbėti.

M. K.

ŠIOJE ŠALYJE

GENERAL MOTORS kom-panija, remdamosi sutartimi su unija, kurioje yra numatyta, kad darbininkų algos bus derinamos su pragyvenimo kainomis, sumažino darbininkų atlyginimą 2 centais per valan-dą, nes pragyvenimas esąs at-pigęs.

Taip pat ir automobilių kai-ną nužemino... 10-40 dolerių.

AUTOMOBILIŲ KAINOS ti-krai krinta. Daugumos tipų au-tomobilių naujų galima gauti nebelaukiant eilės. Pardavėjai nebeįsisiūlo imti senų automobi-lių ir siūlo savininkams juos patiems kur nors parduoti. To-dėl ypatingai yra kritusios kainos seniems automobiliams.

GRYNI PINIGAI pradeda mti vertinti labiau, nes kainoms krintant galima už juos dau-giau gėrybių pirkti. Tuo tarpu gėrybių savininkai pasijunta mažiau turtingi, nes už jas ga-li daug mažiau gauti, negu ti-kėjosi, ypatingai jeigu nori parduoti greit.

NAUJI NAMAI tebesilaiko aukštoje kainose, bet ir pirkė-jų nėra daug: laukia, kad ir jie atpigty. Senų namų pareikala-vimas taip pat smarkiai suma-žėja: ir jų parduodama mažai, nebent jeigu kas labai pigiai parduoda.

BEDARBĖ vis dar pamažu didėja. Vasario mėnesio antro-jo pusėj buvo 2,157,000 nu-stojusių darbo. Žinovai sako, kad toks skaičius dar nėra pavojingas. Į tą skaičių, žinoma, įeina daug tokių, kurie nusto-ję darbo vienoj vietoj, laukia, kol vėl bus pašaukti atgal, nors kitur darbo ir galėtų gauti.

Pastebima, kad tame pačia-me mieste, kur yra gana didelis skaičius paleistų iš darbo, nauji žmonės nesunkiai randa darbą. Kai kurios žmonės, pa-leidusios darbininkų dalį, po kiek laiko ir vėl pradeda kvies-ti. Atrodo, kad šita proga dar-baviai mano pasinaudoti ir "atsijoti" darbininkus... Mat, jie galvoja, jeigu žmogus pa-būna kiek laiko be užd darbo, tai tada džiaugiasi vėl gavęs dar-bą ir ne taip greit reikalauja pagerinimo...

PREZIDENTAS TRUM-A-NAS reikalauja, kad kongre-sas negaisdamas priimtų įsta-tymus, kuriuos jis pažadėjo balsavusiems už jį. Jis sako, kad jeigu jo paskelbtos pro-gramos vykdymas susitrukdys, tai jis sės į traukinį ir važiuos po vis Ameriką pasakyti žmo-nėms "kas darosi Washingto-ne".

LONG ISLAND geležinkelų kompanija pakėlė važiavimo kainą visu trečdaliu, kad išsi-gelbėtų nuo bankroto.

PASTO MOKESČIUS žada dar pakelti, nes paštas veikia su nuostoliais. Spėjama, kad bus pakelta ir laikraščių per-siuntimo kaina.

Yra nuomonių, kad pašto nuostoliai susidaro ir dėl ne visai tinkamo tvarkymo. Pašto srityje net 22,000 tarnautojų yra politiniai tarnautojai.

The Ohio War Reliefs
Commission
Ohio State House
COLUMBUS, OHIO

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave.Cleveland 3, Ohio

Subscription per year in advance

In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter Decem-ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Vasario 20 apvaikščiojome Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Iškilnės prasidėjo bažnyčioje, kur kun. M. Kazėnas ir kun. Mikalauskas atlaikė pamaldas. Po pamaldų susirinkome į Lietuvos Piliiečių Svetainę, kuri yra toj pačioj gatvėj, kaip ir bažnyčia.

Programą pradėjo parapijos mokyklos vaikų choras, vedamas vargonininko K. Bazio. Giedoją Amerikos ir Lietuvos himnus, Tautos Maldą ir dainavo dainą Laisvės Varpas.

Vakara vedė St. Gabaliauskas, tik angliskai svečius perstatė Jack Norrus.

Kalbėjo miesto mayoro atstovas T. Galagerk. Pats mayoras L. Lawrence buvo išvažiavęs. Jis prieš tai paskelbė proklamaciją, skelbdamas Vasario 16-tą, kaip lietuvių dieną. Toliau kalbėjo teisėjas F. X. O'Brien ir District Attorney Rahauer, kuris, pasirodė, yra susipažinęs su Lietuvos istorija ir paminėjo, kaip Vytautas išgelbėjo Europos civilizaciją nuo mongolų ir nuo teutonų.

Po to ilgesne kalbą lietuviškai pasakė V. Sidzikauskas, kurioje nušvietė dabartinę padėtį kovoje už Lietuvos laisvę. Po jo kalbos buvo renkamos aukos tam darbui paremti. Stambiausias aukotojas buvo P. Pivaronas, aukojęs \$100.00, keli buvo po \$25.00. Iš viso aukų surinko \$872 su centais. Toliau buvo parodytas lietuviškos šeimos paveikslas, kuriame dr. Mažeikų dukrelė gražiai pasakė eiles. Mažeikai dar tik prieš mėnesį atvyko iš tremtinių stovyklų.

Programa buvo baigta keleta lietuviškų šokių, kuriems vadovavo Birutė Jasevičiūtė, o akordeonu grojo Vytautas Jasevičius.

Pirmadienį V. Sidzikauskas, lydimas prof. A. Tarulio ir P. Pivarono, lankėsi pas miesto viršininkus ir matėsi su spaudos atstovais. Antradienį visuose trijuose Pittsburgho dienraščiuose buvo įdėti straipsniai apie lietuvių šventę su V. Sidzikausko paveikslu.

PRANAŠAUJA RIAUSES PRIEŠ SOVIETUS

Harold E. Stassen, Pennsylvania Universiteto prezidentas ir buvęs kandidatas į prezidentus Republikonų partijoje, savo kalboje Columbus, Ohio, vasario 8 d. pranašavo, kad rusų kontroliuojamos šalyse už geležinės uždangos šiais metais prasidėsiančios riaušės prieš komunistinę priepauidą.

Vengrijos komunistų begėdiškas nuteisimas amžinu kalėjimu kardinolo Mindszenty

būsimanti viena priežasčių, paskatinančių pavergtų kraštų žmones sukilimui, sako Stassen.

Kaip žinome, visose tose šalyse, kaip ir Lietuvoje, ypačia stiprios pagrindžio armijos, jei amerikiečiai tai pilnai įvertintų ir pridėtų jiems padaršimo, vietoje suvilymų, kaip iki šiolei, sukilimai už geležinės uždangos būtų pasekmingi.

ATSIUNTĖ \$500.00 BALFui

BALFo 17 skyrius, Dorchester, Mass., per savo išdininką Antaną Matjuską prisiuntė BALFo centrui \$500. Tarp kitko jis rašo: "Sužinojė, kad mūsų centro iždas apitušis, mes 17 skyrius kuogreičiausia siunčiame BALFo centrui \$500, kad jis galėtų tėti kilnų šalpos darbą vargantams tautiečiams tremtyje."

Dėkodamas už auką ir paramą BALFo centras džiaugiasi galėsiąs vėl pasiųsti naujų siuntinių su maistu tremtiniams.

Kviečiame ir kitus skyrius bei organizacijas nepamiršti BALFo vykdomo labdaros darbo šelpiant tremtinius.

Aukus siųskit neatidėliojant: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand St. Brooklyn, N.Y.

J. Žilevičiaus dviguba suaktis

Neseniai buvo minėta kompozitoriaus J. Žilevičiaus 40 metų muzikos ir kultūros darbo suaktis. Dabar sueina ir 20 metų, kaip jis tą darbą varo Amerikoje. Taigi pusė jo veikimo įdėta į Amerikos lietuvių gyvenimą. J. Žilevičius gyvena Elizabeth, N. J. Nors jo darbo sritis yra tokia, kuri gal ne tiek išgarsina veikėjo vardą, kaip politinis-visuomeninis darbas, bet jo darbų svoris lietuvių kultūrai neabejotinai pralenkia jų išgarsinimą.

NAUJENŲ suaktis

Vasario 19 dieną suėjo 35 metai, kaip Chicagoje eina NAUJENOS. Kovo mėnesį Chicagoje rengiamas koncertas tai suakčiai paminėti.

PRANAŠAUJA 4,500,000 STUDENTŲ

Oberlin Kolegijos, Ohio valstijoje, prezidentas Stevenson, kalbėdamas New Yorke, pranašavo, kad dabartinis 2,500,000 kolegijų studentų skaičius apie 1960 metais pasiekės 4,500,000 skaičių.

Dabar yra apie 150,000 kolegijų studentų; apie 1960 metais reikės jų apie 350,000, sako Stevenson.

TAIP ATŠVENTĖ VASARIO 16-TA TREMTINIŲ ŠELPĖJAI WATERBURY

Pereitą savaitę DIRVOS 6-me puslapyje jau buvo aprašyta, kaip Waterburio "Lithuanian Care and Relief Club" atšventė Vasario 16-tą. Svarbiausias dalykas, tai kad jie buvo užsimoję padaryti tą dieną 31 siuntinį, bet užsimojo taip smarkiai, kad išėjo daug daugiau — net 82!

Šiame paveiksle matome klubo narius ir talkininkus, susirinkusius po to didelio labdarinio darbo prie stalo, kur jie bevakarieniaudami drauge atliko ir atitinkamas iškilmes Vasario 16-tai paminėti. Paveikslo gilumoje matyti kalnas tą dieną sudarytų siuntinių — labiausiai apčiuopiamas tos šventės programos rezultatas.

Paveiksle iš kairės skaitant pirmoje eilėje sėdi: J. Kazlauskienė, J. Kazlaskas, A. Ramonienė, P. Stanikienė, Fr. Leidekienė, Urš. Danauskienė, B. Pabilionienė, Anastazija Kišonienė (klubo pirmininkė), Jonas Tarila (vicepirmininkas), Alb. Kušlis, Dr. J. Motiejunas, A. Dzimidas (TMD skyr. pirmininkas), Dr. M. J. Colney (vakaro vedėjas), J. Sluoksnaitis.

Antroje eilėje stovi: St. Geonaitis, Antanina Colney, V. Pabilionis, J. Ramonas, J. Sluoksnaitis, N. Valickienė, E. Radžiūnienė, L. Statkevičiūtė, J. Motiejunas, M. Tarušienė, R. Plepienė, Urš. Morkienė, O. Šauklėnė, O. Kušlienė, A. Velickaitė, O. Cepinskienė, J. Klika, Jr., N. Zbarskaitė, J. Eajorinienė, M. Zbarskienė, J. Stulginskaitė, J. Puodžiukaitienė.

Siuntinius sudaryti daug padėjo naujai atv. tremtiniai, daug pagelbėjo ir vietos pašto įstaiga. Siuntinius į paštą nuvežė Albinas ir Ona Kušliai.

Detroit, Mich., Naujienos

Amsterdam, N. Y.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Vasario mėn. 22 d. Amsterdamo buvo iškilmingai paminėta mūsų Nepriklausomybės 31 metų suaktis. Ta proga kalbėjo J. E. vyskupas Brizgys, neseniai atvykęs iš Vokietijos, kuris atlaikė iškilmingas pamaldas šv. Kazimiero bažnyčioje.

Vakare ALC salėje buvo šventės minėjimas, nors daugelis lietuvių dirbo fabrikuose, tačiau salėje buvo pilna žmonių. M. Kerbelis, atidarydamas šventę, įžanginiame žodyje nušvietė didelę šios šventės svarbą mums, lietuviams, ir visus paprašė pamatyti programos išpildymą. Vysk. Brizgys savo kalboje apžvelgė mūsų tautos kryžius kelius, kuriuos lietuvių tauta nešė per pirmąjį žmarą ir neša dabar dar sunkesnią jungą ir ragino visus čia esančius lietuvius prie tų vargų palengvinimo prisidėti. Savo kalba vysk. Brizgys amsterdamiems paliko gilių įspūdį.

Į šventės paminėjimą atsilankė vietos miesto Majoras Burtiss E. Deal, Judge Frederick H. Partyska, adv. Stokna ir daug kitų svečių. Garbingi svečiai palinkėjo, kad Lietuva, nors dabar ir paversta, bet netolimoj ateityj ji bus laisva, kaip ir kitos laisvos tautos.

Meninėje minėjimo dalyje pasirodė iš New Yorke atvykęs solistas Alex Vasiliauskas. Jis padainavo keletą dainelių, kuriam gražiai akomponavo Irena Gaska. Aštuonmetė Poceļūnaitė pašoko indijonų šokį, kuri sudomino visą publiką, o Juozas Olsauskas, kaip senovės lietuvių, iššęs paskambino keletą liaudies motyvų dalykėlių, kartu gražiai padeklamuodamas. Šventės minėjimo pabaigoje šv. Kazimiero choras padainavo liaudies dainelę.

Nepriklausomybės šventės paminėjimas praėjo labai gražiai. Reikia pasidžiaugti, kad tokia didelė ir svarbi šventė neilko nepamirėta. Dėka BALF iniciatyva vadovaujant Juozui Olsauskui, visa šventė darniai praėjo.

Petras Lalas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

VYČIŲ JUOKŲ VAKARAS

TIKRAI NEPAVASTAS

Jau keletas dienų praėjo, o vis dar girdisi atgarsiai iš tų, kurie matė vyčių priruoštą vakarą. Buvo ir gražumo, ir juokungumo, ir lietuviškumo, ir amerikoniškumo, žodžiu, buvo dar ir to, ko niekad detroitiečiai nebuvo matę. Tikrai buvo nepaprasta. Dabar nekantrai visi lauksime kito tokio rengimo.

VYSKUPAS BRIZGYS

SV. JURGIO PARAPIJOJ

Gerb. kun. J. Čižauskas prašo detroitiečius įsidėmėti, kad laikas, skirtas Vyskupo Brizgio apsilankymui šv. Jurgio parapijoje, yra kiek skirtingas, negu buvo pranešta anksčiau. Vysk. Brizgys pasventins naujos Dievo Apaizdos (Church of Divine Providence) bažnyčios kartinį akmenį (ant Schaefer Road prie Grand River) lygiai trečią valandą po pietu, sekmadienį, kovo 6 d. šv. Jurgio bažnyčioj, Westminster kampas Cardoni, taip pat sekmadienį, 6:30 v.v., įvyks specialios pamaldos, per kurias vysk. Brizgys pasakys pamokslą ir suteiks palaiminimą. Po pamaldų svetainėje po bažnyčia įvyks susipažinimo pobūvis. Vysk. Brizgys dar laikys mišias šv. Jurgio bažnyčioj ir šeštadienį rytą, kovo 5-tą, 7:30 val.

RADIJO KLUBO VAJUS

Amerikos Lietuvių Balso narių vajus bus tęsiamas per visą gavėnią ir baigsis radijo klubo parengime, balandžio 24. Informacijų kreipkitės telefonu, OLIVE 5602, arba prie bet kurio radijo klubo nario.

MUSŲ MURISIEJAI

Stanley Lutskus, apie 50 m. amžiaus, mirė vasario 26 d., savo farmoj, Hudson, Mich. Vėlonis ilgus metus gyveno Detroit, 24th St., netoli Vernor HWY. Jau apie 10 metų kaip išvažiavęs į farmą.

KVIEČIAM Į RADIJO CHORĄ

Visi Detroito apylinkės jauni dainininkai yra kviečiami prisirašyti prie radijo choro. Praktikos laikomos kiekvieną trečiadienį, International Institute, ant E. Grand Blvd. prie Dubois, 8:00 v.v.

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
8029 Manila Detroit 13, Mich.

BROOKLYN, N. Y.

VASARIO 16-tos MINEJIMAS ORO BANGOMIS

Vasario 20 d., šeštadienį iš radijo stoties WWRL per Lietuvos Radijo Draugijos radijo programą, vad. J. Ginkui, buvo skirta visa valanda Lietuvos nepriklausomybės suakčiai paminėti. Be radijo programos štabo narių Vyt. Uburos, Ad. Jezavito ir paties dir. J. Ginkaus kalbėjo Lietuvos Gen. Konsulato sekr. A. Simutis, neseniai atvykęs iš Paryžiaus laikraštininkas Mackevičius, prelatas J. Balkūnas, dailininkas Vl. Vijeikis, o anglų kalba — J. Ginkus, jr. Visų kalbėtojų kalbos buvo įdomios ir jos bus paskelbtos lietuviškų laikraščių skiltyse.

Tremtinių grupė, vad. J. Galminui, suvaizdino puikiai pritaiktą montazą. Tą grupę sudarė J. Galminas, S. Lakačauskas, T. Jogėla, S. Sateika, S. Skabeika ir Vl. Vijeikis. Be to, dar meninę programą dalį atliko V. Tamkiūtė — Prancienė, Al. Vasiliauskas, vargonais akomponuojant muzikui J. Dirginiui. Programa buvo labai įvairi ir, sprendžiant iš laisvų bei asmeniškų padėkos žodžių Lietuvos Radijo D-jai, klausytojai buvo labai dėkingi. Nes didžiulia lietuvių negalėjo dalyvauti N. Y. Tarybos surengtame paminėjime.

O mes, Liet. Radijo Programos nariai, dėkingi už malonius atsiliepimus dėl programos.

V. Ubura

Amsterdam, N. Y.

GRAŽUS PAVYZDYS!

Vasario mėn. 20 d. tremtinių Mykolaičiui su šeima, atvykusiam prieš metus iš Vokietijos, vietos lietuvių bei giminės, matydami jo sunkią šeimyninę padėtį, suruošė ALC salėje suėjimą ir atėidami aukojau \$10 Tarybai ir BALFui. Čia irgi duosiu \$10 ir dar prisidėsiu nupirkti maisto siuntiniams siųsti. Sako, žinau, kad tą siuntinį gaus tas žmogus, kuriam nedalia, parodė gražų pavyzdį. Prie to kilnaus darbo daug prisidėjo Gavrilėkienė, Mykolaitienė, Sakalauskienė ir Grigoraitienė.

St. V.

LOS ANGELES, Cal.

KAIP MES PRADEJOM IR KAIP MES MINEJOM LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ

Kadangi apie mūsų minėjimo rengimą nieko nebuvo DIRVOJ rašyta, tai manau, kad bus ne pro šalį pradėti nuo pradžių.

Gruodžio 26 d. parapijos salėje ALT skyrus sušaukė visų Los Angeles lietuvių draugijų susirinkimą pasitarti, kaip ir kur minėsime Vasario 16-tą. Tuoju pasirodė, kad jau mes esame dvi srovės. Vieni nori, kad visas būtų lietuvių parapijos patalpose, o kiti kur nors puošnioje vietoje. Na, ir po trumpų diskusijų nutarta, kad šį metų turėtume minėjimą viename iš trijų puošniausių viešbučių Biltmore, Ambassador ar Roosevelt. Po to prasiidėjo rengimo komiteto rinkimai. Išrinkti: Dr. J. J. Bielskis, prof. K. Alminaukis, kun. J. Kučinskas, F. Karsokaitė, B. Starkienė, A. Cvirkenė, A. Janušauskienė, muz. J. Ažuolaitis ir šių žodžių rašytojas V. B. Archis.

Sausio 4 suvažiavime pas F. Karsokaitę. Ir vėl pačioje susirinkimo pradžioje viena komiteto narė pasiūlė, kad visas turi įvykti lietuvių parapijos patalpose (ta pati bažnyčia ir salė), o vienas asmuo, visai ne komiteto narys ir visai nematytas parėmė pasiūlymą — ir vėl nauja suirutė pas mus, tik keli iš mūsų pradėjome ginti ALT nutarimą. Parapijos salės gynėja bando įrodyti, kad niekas į viešbučius neis, esą visi taip kalba. Ir tik mums prižadėjus, kad kitais metais tikrai lietuvių parapijos patalpose rengsime ir mūsų kunigėlių patikrinus, kad bus gerai, pradėjome ramiau būdu tėti susirinkimą. Prasidėjus darbų pasiskirstymui, pasirodė, kad mums dar trūksta žmonių, tad pasiskyrėm dar porą gerų talkininkų, kurių su mumis nebuvo: mūsų gerb. adv. J. Peters ir P. Žilinska. Taip pat buvo užklausta, kur yra prof. Pakštis dabartiniu laiku, bet Starkienė atsakė, kad prof. nesijaučia gerai ir jis negalės mums šimet padėti. Susirinkimui pasibaigus, p. Karsokaitė su savo mamyte užkvietė mus prie vaišių. Ponai Karsokai tik nauji žmonės mūsų mieste, bet turiu pasakyti, kad labai malonus žmonės, ypač panelė Karsokaitė tikrai maloni, be jokios atlyginimo, ji kartu su mumis, visur su malonia šypsena mums padeda.

Mūsų didžiausią šventę šventėme vasario 20 dieną. Pradėjome pamaldomis katedroje. Pamokslą pasakė vyskupas Timothy Manning. Po bažnyntinių ceremonijų vyko į Hollywood Roosevelt viešbutį, Blossom Room. Tai yra tikrai graži, puošni vieta Hollywoode. Įžanga buvo \$3.00 asmeniui ir turėjome pilnutėlį Blossom Room. Programa prasidėjo Amerikos himnu, vadovaujant kaktik iš Vokietijos atvykusiam muzikui Juozui Ažuolaičiui.

Mūsų pirmininkas adv. Petraitis (Peters), atidarydamas

spekuliantų DP stovyklose. O jeigu ir taip? O kas tai yra spekuliacija? Ar tas, kad siuntinių gaves iškeičia jį į tokias liauktus, kurie jam reikalingiaus? Tai į sveikatą jam!

Tikrenybėje tremtiniai yra laimingi, kai jie turi gerasiųjų amerikiečių, kurie jais rūpinasi ir nors retkarčiais, nusidžia viena kitą siuntinėli, nors ir ne pilnai pasotinti, tai bent moraliai sustiprinti. Su-pratus jų tragišką padėtį, nereikėtų mums skystis ar rūpintis, kaip kas siunčia, bet tik siunčia, šalpos darbas, tai yra mielaširdystės darbas. Kuo daugiau — tuo geriau! Nepavydėkime!

Dr. M. J. Colney

Kanados lietuvių gyvenimą plačiausiai ir nešališkai nušviečia vienintelis Kanados lietuvių laikraštis

'NEPRIKLAUSOMA LIETUVA'

Daug žinių iš Lietuvos ir apie darbo žmonių gyvenimą sovietuose. 8 puslapių savaitraštis, vedamas prityrusio žurnalisto.

Kaina: Kanadoje \$3, už Kanados ribų \$3.50. Adresas:

"Nepriklausoma Lietuva", 3 Fourth Avenue
Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Didelį malonumą turėsite užsisakę sau ir suteiksite malonumą savo giminėms ir pažįstamiems, užsąkė jiems Kanadoje, tremtiniams Vokietijoje ir kituose kraštuose.

Geriausias

LIETUVIU

Paveiksluotas

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 meta.

Instiegios Gegužio 15, 1939.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street

Žurnalas

NAUJIENOS

32-jų puslapių

Philadelphia 6, Pa.

Tarp Nemuno ir Reino

Gyvenimo sukurta apysaka

B. T. Dirmekis

III. SAVOJE ŽEMEJE

3. Nuo pradžios iki galo

(Tęsinys iš pereito nr.)

Bendrai pasipriešinimo nuotakai palaikyti dirbo ne tik VLIKas, bet ir visi, kas tik jautėsi galįs šį tą padaryti. Šioj vietoj prisimintinas vienos "trejukės" memorandumas vokiečių civilinei valdžiai. Tą "trejukę" sudarė dr. K. Gri-nius, Aleksa, buv. žemės ūkio ministras, ir kun. Krupavičius, buv. taipogi žemės ūkio ministras. Jie vokiečių valdžiai išteikė memorandumą protestu prieš vokiečių gabenimą Lietuvon ir jų įkurdinimą lietuvių bei žydų ūkiuose. Už tą protestą vokiečiai tuos tris žmones suėmė ir du iš jų (Krupavičių ir Aleksą) išgabeno Vokietijon, o dr. Gri-nių įsakė gyventi Marijampolėje. Viešai buvo paskelbta, kad vokiečiai pritaikė tas priemones, norėdami apsaugoti lietuvių visuomenę nuo kenksmingos įtakos. O kun. Krupa-vičius dar buvo atskirai pakaltintas, kad jis pirmosios sovietų okupacijos metu buvo išteikęs komunistų partijai raštą, kuriame jis pasisakė už komunistų bendradarbiavimą su katalikais ir aiškino katalikų ir komunistų pažįrų giminingumą... Šį dalyką tada vokiečiai panaudojo ir pakaltino kun. Krupavičių, kad jis meilinosi komunistams. O iš tikrųjų, vokiečiai paslėpė už to kaltinimo savo politikos tikslus.

Susivienijus visoms politinėms srovėms į vieną centrą, slapta pasipriešinimo darbas pasidarė aiškesnis ir pilnesnis. Bet metas jau buvo toks, kad politiniai klausimai augo ir painiojosi nebe mėsensiais, o ūkmenis. Vokiečiai darėsi vis nervingesni ir kova dėl laisvės vis aštrėjo ir aštrėjo. Nesugebėję per pustrėčių metų įsigyti lietuvių simpatijų, vokiečiai visokiomis sukybėmis bandė įtraukti lietuvių Tautą į savo tarnybą. Jie mėgino visokiais būdais iš krašto ir gėrybės ir žmones, kurių jiems taip labai reikėjo jau 1944 metų pradžioje. Nebetiekdami, kad jie vieni begalės sukelti pasitikėjimo, vokiečiai ieškojo tokių lietuvių, kurie sutiktų vykdyti jų politiką ir jų planus. Jau 1943 metų gale (lapkričio 23 d.) vokiečių civilinė valdžia Lietuvoje susukūrė platesnį svarbesnį visuomenės asmenų susirinkimą ir per jį norėjo prarasti savo sumanymus. O jų sumanymai buvo tokie: išgauti kuo daugiau vyrų iš Lietuvos įvairiems karo darbams Vokietijoje bei frontuose.

Galima sakyti, kad iš dalies vokiečiams lyg ir pasisekė sukelti susidomėjimą greitai besikeičiančia karo padėtimi. Sulaužę vokiečių frontas Rusijoj vertė visus lietuvių skubiai galvoti, ką darysime, kai vėl sovietų gresmė atsiras prie Lietuvos sienų. Pats VLIKas ilgai svyravo, negalėdamas išsiaiškinti, koks nusistatymas ir koks kelias Lietuvos atečiai galėtų būti geriausias. Bet gi visi jautėme, kad reikia kas nors daryti nelaukiant, kol sovietai antrą kartą užims Lietuvos žemę. Po kuro laiko ir pats Vyriausiasis Išlaisvinimo Komitetas pasisakė už tai, kad reikėtų atkurti Lietuvos kariuomenę pačių lietuvių vadovybėje.

Vokiečiai jau prieš tai buvo davę sutikimą generolui Kubiliūnui organizuoti lietuvių batalionus, kurie padėtų palaikyti tvarką Lietuvoje, o ypatingai Vilniaus krašte, kur, artėjant sovietams, emė reikštis partizaninis veikimas. Tiems batalionams organizuoti buvo pakviestas generolas Plechavičius, pasižymėjęs jau iš pirmųjų Lietuvos nepriklausomybės metų, kaip aiškus komunistų priešininkas ir griežtas karys. Jis tą pareigą prisiėmė su sąlyga, kad jis nepriklausys jokiai vokiečių kariuomenės vadovybei ir nebus verčiamas siųsti jo suorganizuotų batalionų iš Lietuvos sienų.

Kai tik gen. Plechavičius viešai pakvietė jaunus Lietuvos vyrus stoti prie ginklo kovai prieš bolševizmą, per kelias dienas prisirinko jų dvigubai daugiau, negu buvo numatyta. Vokiečiams, žinoma, patiko toks gen. Plechavičiaus pasisakymas, ir jie viską darė, kad jį galėtų prikalbėti vykdyti jų norus. Bet Plechavičius spyrėsi, kiek galėjo. O kai vieną sykį jį jau vokiečiai prispaudė prie sienos, reikalaudami, kad jis pervestų keletą tūkstančių vyrų iš jo suorganizuotų batalionų darbams Vokietijoje, tada jis jau šaukėsi ir visuomenės ir VLIKo paramos.

1944 metų vieną kovą mėnesio vakarą, kai ruošiausi jau gulti, suskamėjo mano telefonas. Šaukė mane adv. Našliūnas, pas kurį gyveno gen. Plechavičius. Paklauses, ar aš sveikas, ir gavęs teigiamą atsakymą, jis man perdavė gen. Plechavičiaus prašymą tuoj pat atvykti pas jį. Girdi, "generolas nori tave matyti — mauks kelnes ir bėk..." Kadangi nuo manęs iki Našliūno tebuvo tik keli šimtai žingsnių, tai už kelių minučių jau buvau jo bute. Tuoj pat atsidarė vieno kambario durys ir buvau pakviestas pas generolą. Radau jį bevaikščiojantį po kambarį, rankas susikišęs į kelnų kišenes, pakabinusį barzdą veidą ir susirūpinusį. Gen. Plechavičius

pažinojau jau iš tų laikų, kai abu gyvenome Gleisgarbeno lageryje, Vokietijoje, kai 1940 m. birželio - liepos mėn. pabėgome nuo sovietų. Pasisveikinusi, jis užmetė ranką man ant peties ir sako:

— Broliuk, turiu svarbų reikalą į jus. Atvesk man tuoj pat Vyriausio Komiteto — ar kaip jis ten vadinasi — pirmininką. Man reikia būtinai su juo pasikalbėti.

Tada jį paklausiau, ar jis nežino, kas yra VLIKo pirmininkas. Atsakė, kad girdėjęs, bet tikrai nežinąs. Aš keletą minučių abejočiau, ar galiu tokį patarnavimą daryti. Pažūrėjau gen. Plechavičiui į akis tokiu keistu žvilgsniu, kad jis mane tuoj suprato, jog aš bijausi spąstų...

— Aš esu Plechavičius ir manęs neprisivalai bijoti.

— Gerai — sakau — atvesiu VLIKo pirmininką, bet jis gyvena toli ir jau vėlus laikas...

— Sėsk į mano mašiną ir važiuok. Ištrauk jį iš lovos.

Man pareiškus, kad sutinku atvežti VLIKo pirmininką, gen. Plechavičius įspėjo, kad jo šoferis yra vokiečių ir kad aš turįs būti atsargus. Tada jis pats mane atvedė prie mašinos ir pasakė šoferiui vokiškai, kad jis važiuotų ten, kur "kapitonas" Dirmekis jam sakys. Jau iš anksto buvome susitarę, kad šoferiui aš būsiu "kapitonas" ir tuo būdu jam bus sudarytas išpūdis, kad kelionė yra karinio pobūdžio.

Įsakančiu tonu pasakiau šoferiui, kad jis važiuotų į Aleksotą. Bet bevažiuojant Laisvės Alėja susigalvojau, kad bus geriau, jei aš pama aplankysiu VLIKo generalinį sekretorių adv. B. Šoferiui įsakiau... sukti mašiną ir važiuoti Ukmėgės plentu į žaliąjį Kalną. Atvykęs netoli adv. B. buto, palikau šoferį šalutinėje gatvėje, kad jis nežinotų ir nematytų į kokį namą aš įėjau. Pasitarę su B., nutarėme, kad važiuosime pas pirmininką kartu ir ten vietoje dar visi pakalbėsime apie reikalą.

Jau buvo arti vidurnakčio. Nežinodami, ar šoferis supranta lietuviškai, nusistatėme automobilįje nieko nekalbėti apie mūsų kelionės tikslus ir bendrai apie politiką. Atvažiavę į Aleksotą palikome šoferį laukti kiek toliau nuo pirmininko namo, o patys prisibeldėme į pirmininko S. Kaminskio duris. Jis nustebo, kad taip vėlai atkeliavome. Bet kai išdėstėme, kokių reikalų, tuoj pat apsigėrė ir vėl visi atvažiavome pas Našliūną. Pristaciau jį generolui Plechavičiui ir palikau juos vienu du.

Ką juodu kalbėjo, tik vėliau sužinojau. Pasirodo, kad gen. Plechavičius norėjo patirti, kaip VLIKas žiūrį į svarbiausius klausimus, kurie anuo laiku lietuvių ir jos ateitį. Jis norėjo sužinoti, kaip jam reikia laikytis prieš vokiečius ir kokią jis turėtų vesti politiką, organizuojant krašte kariuomenės batalionus.

Po šio pirmo pasimatymo gen. Plechavičiaus ryšiai su VLIKu (Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto) pasidarė nuolatiniai. Vokiečiai, be abejo, suprato, kad gen. Plechavičius yra veikiamas įtakų iš šalies. Ir kai jiems pasirodė, kad toji įtaka jau ima eiti per toli, tada jie nutarė ją pašalinti: 1944 metų gegužės mėn. pradžioje suėmė didžiąją VLIKo narių dalį. Kitiems pavyko pasislėpti. Mane patį įspėjo ponis Januškaitė - Zauinė, pranešusi man telefonu, kad reikia bėgti iš Kauno.

Ispėtas, išmoviau į Raseinius ir ten pragyvenau visą savaitę, nuduodamas, kad esu atvykęs, kaip advokatas bylų reikalais. Kai vokiečių karštis praėjo, tada vėl atsargiai sugrįžau Kauną ir pradėjau ieškoti žmonių, kurie turėjo testą VLIKo darbą toliau. Mat, VLIKas buvo numatęs, kokie asmenys turėtų jo darbą tęsti, jei kartais vieną dieną jo visi arba kai kurie nariai būtų suimti. Suėmus agronomą Balį Gaidžiūną, jo vieton stėjo adv. Nemickas, kuris toliau atstovavo tautininkus VLIKu. Aš pats ėmiausi uždavinio išlaisvinti Gaidžiūną. Gerai žinojau, kad jokie advokatiški būdai tam reikalui netinka. Lašiniai anuo metu daugiau galėjo pagelbėti, negu viso pasaulio įstatymai... Ir man pavyko surasti 2,000 markių, kurie buvo pervesti poninai Zauinėi, kad ji su savo vienos draugės pagalba organizuotų Gaidžiūno išvadavimą... Ji darė, ką galėjo, bet visos pastangos buvo tuščios.

Kol naujieji VLIKo nariai įsitraukė į darbą, praėjo kiek laiko, kuris buvo labai brangus. Už vieno mėnesio galutinai sulūžo vokiečių frontas vakarinėje Rusijos dalyje. Lietuvoj emė reikštis panika. Kasdien vis labiau aiškėjo, kad neišvengiamai ateina antroji sovietų okupacija. Patys vokiečiai jau kraustėsi iš Lietuvos ir nirs ant kiekvieno, kuris bet kuo jiems nebeatpatiko. 1944 metų birželio mėnesio pabaigoje jau nebebuvo jokių vilčių, kad vokiečiai bepajėgs atlaikyti sovietų frontą. Gyvenimas Lietuvoje jau pasidarė pavojingas: visiems grėsė nauja sovietų vergija, o šimtams tūkstančių — išnaikinimas. Ir tada prsidėjo skausminga tautos kelionė į vakarus...

(Bus daugiau)

Jie siekia mokslo tikėdami Lietuvos ateitimi!

Faktai, kurie lietuvių vardą iškėlė net nepelankių kitataučių akyse

Kairėje — lietuviai tremtiniai studentai Pabaltijo universitete paskaitų metu. Universitetas yra Pinneberge, netoli nuo Hamburgo, Vokietijoje. Britų zonoje. Apie tą universitetą plačiau buvo rašyta paskutiniame 1948 metų DIRVOS numeryje.

Dešinėje — lietuviai tremtiniai studentai Hannoverio Aukštojoje Vėterinarijos Mokykloje, susiorganizavę į VILTIES studentų draugiją. Jų tarpe, trečias nuo dešinės — B. Gaidžiūnas, DIRVOS atstovas Vokietijoje. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narys. Visi DIRVOJE dedami paveikslai iš tremtinių gyvenimo yra jo pagaminti.

ŠTAI PAS KĄ

GALIMA UŽSISAKYTI LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ

Cleveland, Ohio

DIRVA, 6820 Superior ave. Pr. Drąsutis, 1066 E. 77th Street

A. Damušis, 6905 Superior ave.

New York, N. Y.

V. Tysliavienė, 412 Bedford Ave, Brooklyn 11, N. Y.

K. Balčiauskas, 135 St. Nicolas Ave, Brooklyn, N. Y.

A. Pajaujytė, 304 Bedford Ave, Brooklyn 11, N. Y.

J. Laučka, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

V. Ciplijauskas, 81 Steamboat Rd., Great Neck, L.I., N. Y.

A. Maciūnas, 101-51 104th St., Ozone Park, N. Y.

A. Macionis, 5867 Fresh Pond, Maspeth, N. Y.

Amsterdam, N. Y.

A. Rimkus, 25 Eagle St.

Niagara Falls, N. Y.

E. Pikelis, 336 19th Street.

Berlington, Verm.

A. Jenkins, Hotel Vermont, Van Ness House.

Racine, Wis.

M. Tamulėnas, 1426 Junction Ave.

J. Kasperaitis, 1827 Linden Ave.

Baltimore, Md.

A. Leonas, 1918 W. Baltimore St., Baltimore 23, Md.

Waterbury, Conn.

P. Vileišis, 52 Frank St.

Pittsburgh, Pa.

S. Gabaliauskas, 119 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.

Chicago, Ill.

M. Gudelis, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

J. Kutra, 3035 W. 42nd St., Chicago 32, Ill.

A. Daugirdas, 2334 S. Oakley Ave, Chicago 8, Ill.

Dar yra duoti įgaliojimai dr. A. Gyliai ir dr. V. Zubkui, kurių adresus generalinis įgaliotinis tuo tarpu tiksliai negali pranešti.

So. Boston, Mass.

B. Svilienė, 684 E. Sixth St. A. Kniežys, Broadway 366.

Revere, Mass.

J. Kesler, 495 Prospect Ave.

Lawrence, Mass.

S. Lūšys, 94 Brandford St.

M. Staknionis, 29 Monmouth Street

Wilkes — Barre, Pa.

M. Zujus, 73 East South St.

Miami, Fla.

C. K. Braze, 4325 SW 13th St., Miami 34, Fla.

Generalinis įgaliotinis Juozas Audėnas, 35 P. St., So Boston, Mass.

Red. pastaba. Šis įgaliotinių sąrašas, tikimasi, dar bus papildytas. Be to, atrodo, čia gali būti adresų netikslumų. Būti geria, kad įgaliotiniai kuo greičiausiai susisiektų su generaliniu įgaliotiniu ir praneštų adresų atitaisymus, jeigu pasitaikė klaidų.

Kadangi čia yra bendras kultūrinis reikalas, tai kitų miestų veikėjai, kuriuose įgaliotiniai dar nenumatyti, patys susisiektų su generaliniu įgaliotiniu ir apsiimtų surinkti užsakymų Lietuvių Kalbos Vadovui.

Amerikoje gerai pažįstama skautų organizacija Lietuvoje taip pat plačiai veikia. Tremtyje lietuvių skautai irgi labai gerai veikia. Jų ligi šiol buvo arti 5,000 — berniukų ir mergaičių. Prieš dvejus metus lietuvių skautai išsikovojo teisę dalyvauti pasauliniame skautų sąskrydy (Jamboree) netoli nuo Paryžiaus. Buvo taip pat latvių ir estų skautų. Visiems jiems sąskrydžio vadovybė neleidė eisenos dalyvauti su savo tautinėmis vėliavomis. Vis mat tas pataikymas bolševikams, nors bolševikai skautų organizacijos pas save visai neleidžia. Bet amerikiečiai skautai padarė tikrai skautišką, draugišką ir drąsų patarnavimą, visus nustebinusį ir sujaudinusį: jie išėjo į parodą ne tik su Amerikos, bet ir... su Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavomis. Amerikiečiai skautai paaiškino: jiems neleidžia savo vėliavų nešti, tai mes už juos nešame! Tas atsitikimas buvo gražus pamokymas visiems politikieriams. Tą pamoką iškovojo mūsų skautai, per didelį vargą išsirušinę sau teisę dalyvauti pasauliniame skautų sąskrydyje, nors ir budami beteisų tremtinių padėtyje.

Paveikslė matome Memmingeno stovyklos skautų būrį, kuris nešioja DUBYSOS tunto vardą.

Argi nereikia pagalvoti ir apie kitus paveikslus, kurie čia parodom? Žmonės be namų ir beveik be duonos.

Ir štai šitokiose aplinkybėse jie prisisteigė visokių mokyklų, jaunimui mokosi, ruošiasi gyvenimui, organizuojasi, veikia kaip visuomenininkai ir kultūrininkai.

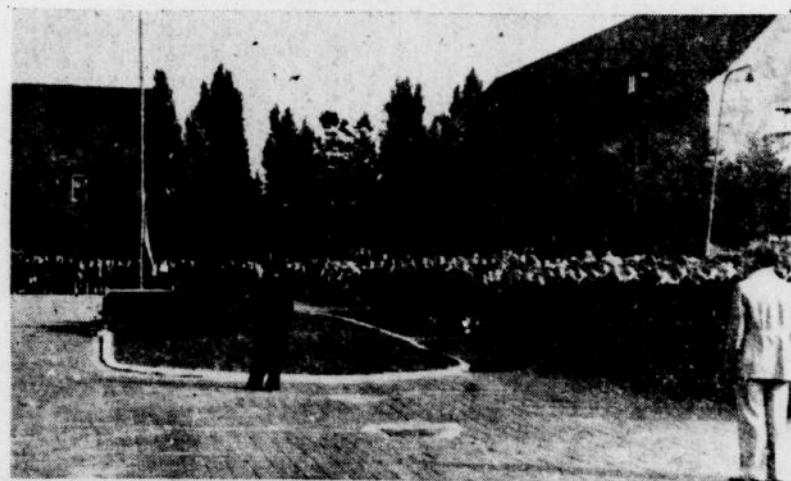
Universitetas, gimnazijos, amatų mokyklos — tai ne juo kai sukurti žmonėms, kurie suvaržyti beveik kaip belaisviai. Reikia ne tikai susiorganizuoti, bet ir išsikovoti leidimus, reikia išsikovoti ir pastoges toms mokykloms. — kas sugriautoje Vokietijoje yra sunkiausia!

Lietuviai tremtiniai tą padarė. Maža to — pasižiūrėkime,

kiek jie knygų išleido, kiek kitokių kultūros paminklų palieka mūsų gyvenime per tuos keletą metų vargingiausiose sąlygose!

O ar žinoma Amerikos lietuvių visuomenei, kad ir Tautos Fondui — Lietuvos išlaisvinimo fondui — kuriam dabar Amerikoje daroma rinkliava, pamatus davė tie patys tremtiniai? Taip, atitraukdami nuo burnos ir taip jau per mažo kašnelio dalį, apsidėjo mokesčiais, kad susidarytų pinigų Lietuvos teisių gynimo žygiams.

Kodėl jie galėjo tai padaryti? — Tik todėl, kad Laisvos Lietuvos gyvenimas įkvėpė jiems kultūros meilę ir kad jie tiki Lietuvos ateitimi.

Didžiausia Britų zonoje lietuvių stovykla — Diepholz. Pereitais metais šioje stovykloje buvo apgyvendinta daugiausiai lietuvių tremtinių moksleivių. Į šią stovyklą buvo perkelta keletas lietuvių tremtinių amatų mokyklų ir gimnazijų.

Viršų — išsiriškiavę gimnazijos mokiniai, kurių yra apie 150. Gražiai išpuošta kieme atliekamos vėliavos nuleidimo iškilmės.

Dešinėje — eilė namų, kuriuose yra įsikūrusios lietuvių tremtinių amatų mokyklos.

Sensacijos Kravčenkos byloje

DIRVOŠ specialaus korespondento Paryžiuje

Per penkias savaites dramatiškiausias momentas visame procese buvo tas, kai pasirodė buvusi vokiečių komunistė Buber — Neumann. Ji atvėrė tūkstančiams prancūzų komunistų akis.

Su Buber — Neumann tragiska istorija vėta susipažinti ne tik gerbiamesiems skaitytojams, bet ir "draugams" Mizaroms ir Bimboms. Štai ką padarė iš buvusių komunistų Kremliaus "teisingumas". Margarethe Buber — Neumann yra žinomo vokiečių filosofo Martin Buber dukterė ir žmona buvusio vokiečių komunistų vado Heinz Neumann. Jos vyras buvo politbiuro narys ir vienas iš Kominternos vadų. Taigi, komunistinis "tūzas". Prasidėjus Hitlerio gadynei Stalinas įsakė Neumannui nespriešinti Hitleriui ir veikti "iš pasalų". Neumannas gi — įsakė Vokietijos komunistams visur prieš nacių priešinintis ir naikinti "kaip blakes". Kai Hitleris paėmė valdžią, Neumannas išbėgo į Šveicariją, gyveno Ispanijoje, kol jį parsikvietė Stalinas. Čia jis buvo suimtas ir nuo 1937 metų nieko apie jį Neumanno žmona nebegirdėjo. Už ką? Nagi, kad norėjo būti tikru komunistu.

Vyrą suėmus, neatsilikio ir žmona. Ją tuojau taip pat suėmė ir visaip kankino. Teisme ji papasakojo apie visus nežmoniškumus sovietų kalinimuose ir ištremimo lageriuose. Tiesiog plaukai šiaušiai!

Bet istorija tuo nesibaigia. Kai prasidėjo Stalino ir Hitlerio "brolybė", visi buvę vokiečių komunistai, taigi didžiausias Hitlerio priešininkas, buvo Maskvoje, kalėjimuose, lageriuose surinkti ir iš NKVD perduoti į Gestapo rankas... Margarethe Neumann atsidūrė iš bolševikų kalėjimo į nacių lagerį. Ravensbrück, kuris žinomas kaip baisiausias nacių lageris moterims...

Jos pasakojimus visi susirinkusieji sutiko lyg teismo sprendimą. Net aršiausi prancūzai komunistai nebeįstengė juoktis ir nežinojo kur akis kišti.

Kravčenko byla dar tebeina. Ji atveria pasauliui akis ir parodo, koks "rojus" slepiasi už geležinės uždangos ir Kremliaus mūrų... Z. U.

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

TAUTINĖ SROVĖ

BALANDŽIO paskutinę ir gegužės pirmą dieną New Yorke šaukiamas Amerikos lietuvių tautinės srovės seimas.

Kas tai yra Amerikos lietuvių tautinė srovė?

Tautinė srovė — tai nėra oficialus vardas. Lygiai taip pat, kaip nėra oficialus vardas, pavyzdžiui, Amerikos lietuvių katalikų srovė, kuri faktiškai susideda iš daugelio įvairiais vardais pavadintų organizacijų, jungtų į bendrą Amerikos lietuvių katalikų federaciją.

Ir tautinė srovė reiškiasi per įvairias organizacijas, kaip Lietuvių vaduoti Sąjunga, Amerikos lietuvių tautininkų Centras, Amerikos lietuvių misija ir dar visa eilė kitų vietinių organizacijų, su šiomis mažiau ar daugiau bendraujančių, kaip kitose taip ir šioje srovėje rasi lietuvių, kurie gal formaliai nepriklauso nei prie vienos iš čia paminėtų organizacijų, bet mintimis pritaria ir darbais paremia jų darbus.

Nėra reikalo kartoti istoriją, kaip Amerikos lietuvių visuomenė susikurstė įvairiomis srovėmis. Kiekvienam, kas šiek tiek visuomeniškai judėjimu domisi, ta istorija yra žinoma.

Gerai ar negerai, kad lietuviai, panašiai kaip ir kitų tautų žmonės, visuomeniškose reikaluose yra susikurstę srovėmis (arba partijomis) — dėl to būtų galima daug kalbėti ir tą susikurstymą girti arba peikti.

Bet yra faktas, kad Amerikoje lietuviai yra susikurstę į keturias viešame gyvenime pasireiškiančias sroves. (Neskaitant dar vienos, nuo lietuviškų reikalų atskilusios ir svetimos — Lietuvos kankintojų — reikalus ginančios srovės, kuri pati save iš lietuvių visuomenės išskyrė).

Jeigu tos keturios srovės yra, tai, matomai, yra priežastis joms būti... Puiku, kad jos sutaria tarp savęs dėl pagrindinio bendro reikalo: bendromis jėgomis veikia, stengiamosi padėti Lietuvai ir nukentėjusiems tautiečiams. Kituose reikaluose jos gali turėti ir turi savo skirtingus nusistatymus, skirtingas pažiūras ir, suprantama, savo tikslų kiekviena srovė siekia savo jėgomis, veikia pagal savo išmanymą ir supratimą.

Tai, ką čia vadiname "tautine srove", daugelis vadina tiesiog tautininkų srove, kai kas vadiną ketvirtąją srovę, kai kas — vidurinę...

Ne pavadinime, o darbuose yra visuomeninio junginio esmė, bet vis dėlto ir pavadinimas paprastai stengiasi išreikšti tą, kas tame junginy labiausiai pažymėtina.

Ketvirtoji srovė nėra srovės apibūdinimas. Kas gi srovės numeravimas? Katra gi pirmoji, katra antroji?

Vidurinė — irgi mažą ką pasako. Tiesa, tautinės srovės žmonės lyg ir yra viduryje tarp atkakliai tikinčių ir atkakliai netikinčių. Čia daugiausiai vienijasi tie, kurie tikybos dalykuose pripažįsta sąžinės laisvę, laiko savo pareigą neprimesti kitiems savo tikėjimo ar netikėjimo ir gerbti kitų įsitikinimus. Bet taip galvojančių yra ir kitose srovėse.

Tautinės arba tautininkų srovės vardas, žinoma, gali būti pripažintas ir visoms tautiniais reikalais besirūpinančioms srovėms. Tik skirtumas yra toks, kad kitos srovės šalia to, arba net ir pirma to, dar rūpinasi ypatingais, specialiais reikalais, kurie nėra visi bendri visiems tautiečiams: ar katalikybe, ar socializmu, ar tam tikra Lietuvos valdymo forma... Užtat joms ir vardai prigiję dažniausiai pagal tuos specialius uždavinius.

O toji Amerikos lietuvių dalis, kuri savo visuomeniniame veikime yra pasiskyrusi tik bendruosius tautinius tikslus, savime vadinama tautine ar tautininkų srove, žinoma, taip suprantant, kad tai nėra tuo pačiu vardu vadintos Lietuvos politinės organizacijos dalis.

Dažnai iškeliamas klausimas — kuo gi iš esmės skiriasi Amerikos lietuvių tautininkai nuo sandariečių.

Atvirai kalbant, tas savo laiku dėl Lietuvos politinių įvykių atsiradęs skirtumas, laikui bėgant lieka vis mažiau apčiuopiamas. Jeigu tas skirtumas ir visai išnyktų, tikrai niekas jo nesigailėtų... Bet dirbtiniu būdu sunku jį išnaikinti.

O to skirtumo esmė gal geriausiai apibūdinta štai kokių vieno Amerikos lietuvių veikėjo pasakymu:

"Aš mačiau, kad Lietuva ne taip gražiai demokratiškai 'susifrizavusi', kaip kiti senai demokratiškai besitvarkę kraštai. Bet galvojau: visgi Lietuva yra mano motina. Todėl nespioviau ir tokį jos pasipuošimą, be maniau — praeis laikas ir ji 'susifrizuos', kaip ir kitos gražiosios demokratiškos 'ponios — tautos'..."

Tuo tarpu kiti manė ar dar ir tebemaną, kad čia, Amerikos lietuvių veikime, būtina reikia spręsti visus tuos klausimus, kurie buvo ar bus Lietuvos vidaus politikos reikalai.

Daug prisibarta dėl to, ar geri ar blogi buvo Lietuvoje prezidentai, ministrai, valdžios tvarka ir tt. Savo nuomonę apie tai turėti gali ir turi teisę kiekvienas ir padiskutuoti apie tai irgi ne nuodėmė. Bet ne tas reikalas, o lietuvių darbai Amerikoje turi sudaryti Amerikos organizuotų lietuvių veikimo pagrindus.

Tautinės srovės seimo svarbiausias uždavinys aiškiau sudaryti tos srovės organizacines formas, išryškinti veikimo programą Amerikos lietuvių gyvenime. Drauge su tuo išryškės srovės skirtumai ar bendrumai su kitomis srovėmis. O svarbiausia yra, kad tautiniam darbui pasiūvesti norinčios jėgos būtų daugiau ir geriau panaudotos visuomeniškai lietuviškam darbui.

SUSIVIENIJIMAS AR IŠSIBARSYMAS

Kaip matyti iš šalia dedamų atsiliepimų, kurių yra ir daugiau, K.S. Karpiaus pakeltas klausimas apie vieno Tautos Fondo sudarymą tokiu būdu, kad bendriesiems tautiniams reikalams būtų tik vienas bendras fondas ir viena bendra rinkliava, sukėlė nemažą susidomėjimą.

Tokio vieno fondo ypatybė būtų, kad jį turėtų būti dedamos lėšos, skirtos ir tremtinių šelpimui, ir jų imigracijos paramai, ir Lietuvos išlaisvinimo bylos vedimui.

Tai būtų iš vienos pusės labai patogu. Nereikia užmiršti, žinoma, ir kai kurių keblumų, kurie su tokiu fondu susivienijimu atsirastų.

Svarbiausias keblumas būtų — kas ir kaip tada spręstų, kiek lėšų kuriam reikalui skirti. Dabar, kai renka atskirai šelpimo reikalams ir atskirai politinei Lietuvos gelbėjimo akcijai, tai žmonės patys nustato, kiek kuriam reikalui pinigų skirti. O kai pinigai būtų sumetami į vieną katilą visiems reikalams, tai tada tiems žmonėms, kuriems būtų pavestas fondo tvarkymas, būtų labai didelė atsakomybė — kuriam reikalui kiek paskirti... Iš to galėtų kilti net ir nemažų nesusipratimų. Todėl, sveikinant pačią fondų suvienijimo mintį, reikia dar gerai pagalvoti, kaip jis tada turėtų būti tvarkomas.

Reikia taip pat neužmiršti, kad sujungiant fondus, pati BALFo organizacija negalėtų būti formaliai sujungta su Tarybos organizacija. BALFas yra labdarininga organizacija ir ji labai nukentėtų įstatymų aktyse, jeigu ji susijungtų su organizacija, kurios veikimas yra net tarptautinės politikos srityje... Reikia, organizacijos turi likti, kaip buvusios, tik jų finansavimo šaltinis gali būti sujungtas, ir, atrodė, būtų neblogai, jeigu toks sujungimas būtų pasiekiamas.

Aišku, jeigu būtų vienas bendras finansavimo šaltinis, tai greičiau būtų galima prieti ir prie kai kurių sutauptymų, sumažinant įstaigų skaičių. Juk išties: Taryba turi savo propagandinį įrankį Informacijų centrą. BALFas taip pat turi savo propagandos skyrių. Abu jie turi tam tikro techniško darbo. Tą technišką darbą galėtų atlikti vienas biuras... BALFas savo propagandos rašiniuose smerkia išsibarsytumą. Tas smerkimas iš dalies nukreiptas į asmenis, kurie šelpia tremtinius tiesiog asmeniškai. Mums atrodo, kad ne apie šitą išsibarsytumą reikia kalbėti. Visi lietuvių reikalai niekad netilps į bendrasias organizacijas. Visada liks atskirų srovių bei organizacijų veikimo savo "darželyje", liks ir atskirų žmonių interesų, kuriems jie rūpinsis, kaip "jiems geriau atrodė. Bet jau subendrintas darbas tai tikrai turėtų būti kuo mažiausiai "išbarsomas" į kelias vietas, jeigu jį galima vienoj vietoj atlikti.

RAUDOK, ARMONIKA

Raudok, armonika, anksčiau Raudojusi ant prieklėčio giminė. Aided liudnai, kas kart skaudžiau širdies balsu pravirkdama krutinę.

Ir neš pavargusias mintis Tenai į šiaurę, į tėvų sodybas. Ar mūsų akys jas matys, Ant skruosto džiaugsmo ašarai sužibus?

Raudok, o dykumos prarys Klajuno skausmo skundą sielvartingą, Ir varstys praieities duris Jaunystei vystančiai likimo vingiuos.

Raudok, armonika, andai Raudojusi ant prieklėčio giminė, Kol neužkims tavi aidai Gyvenimo srovės platioj ir begalinėj. Bonegilla, Australija,

Juožas Mikštas.

47. XII. 28.

Nuomonės

Reikia rimtai pagalvoti.

K.S. Karpiaus straipsnį "Mums reikalingas bendras Tautos Fondas" perskaičiau didžiausiu įdomumu. Aš manau, kad tai įvykdžius, išsilaisvintume iš daugelio erzelių. Tik pagalvokime: Bendras Salpos Fondas, Lietuvių Taryba ir Informacijų Centras — yra juk tai įstaigos, kurios visos veda kovą už mūsų tautos burtį. Ši trijulė galėtų lengvai sutilpti viename kūne. Bendras ofisas galėtų būti BALFo nuosavybės namuose. Įstaigos vedėjas ir darbininkai būtų galima išrinkti gerieji iš geriausiųjų. Žmogus, prašytas aukos ir žinodamas, kad po to jis mėnėsiamis būtų paliktas ramybėje, duotų, kiek išgali. O nuoširdžiau padirbėjus, būtų gal galima apsidėti ir nuolatiniais mokesčiais. Tarybos ir BALFo skyriai susijungę pagyvėtų.

Ką galvojate kiti mūsų visuomenininkai?

A.M., New York, N.Y.

Pašalinkime tą painiavą!

Mano nuomonė: "Mums Reikalingas Vienas Bendras Tautos Fondas" — kaip K.S. Karpiaus, ALT Ohio įgaliotinis, rašo DIRVOS 8 Nr. — visiškai yra teisingas.

Aš ir "sapnavau", kam tie keli sykiu varomi vajai reikalingi? Galiausiai pasakyti, kad K.S. Karpiaus išreikštos mintys ir norai subendrinti abu vajus į vieną, pilnai atitinka mano ir kitų veikėjų ir šiaip gerų lietuvių norus. Varant kelis vajus sykiu, ištikro, jie sumažėjo būsimo aukotojų pasiryžimą. Jie nežino ir net klausinėja kitų, kam ir kuriam fondui aukoti. Čia reikia priminti, kad gerų norų žmonės sutinka ir tokių patarėjų, kurie skubina si pamokytį, kad... aukų niekam neduokite!

ALT ir BALFo viršininkai turėtų tuo reikalu pasitarti ir paskelbti abiejų organizacijų viena bendrą vajų!

Z. Jankauskas, Philadelphia, Pa.

nukreiptas į asmenis, kurie šelpia tremtinius tiesiog asmeniškai. Mums atrodo, kad ne apie šitą išsibarsytumą reikia kalbėti. Visi lietuvių reikalai niekad netilps į bendrasias organizacijas. Visada liks atskirų srovių bei organizacijų veikimo savo "darželyje", liks ir atskirų žmonių interesų, kuriems jie rūpinsis, kaip "jiems geriau atrodė. Bet jau subendrintas darbas tai tikrai turėtų būti kuo mažiausiai "išbarsomas" į kelias vietas, jeigu jį galima vienoj vietoj atlikti.

Laisvoji valanda

Nesuprastas žmogus

Liūdas Dovydenas

Šis apsakymėlis vaizduoja vokiečių karo belaisvį, tolimos Azijos gyventoją, patekusį dirbti pas lietuvių daržininką. Vokiečiai leisdavo kiti kuruos belaisvius pas vietinius gyventojus prie ūkio ar kitų darbų.

Apsakymėlis yra paimtas iš L. Dovydeno knygos "Mes ieškom pavasario". Tai yra ta pati knyga, kurią šimet gaus visi Tėvynės Myletojų Draugijos nariai. Tą knygą taip pat galima gauti pas V. Varnecką, 2084 No. Main St., Waterbury, Conn.

Knygoje yra keliolika lygiai gerų ir įdomių apsakymų. Liūdas Dovydenas yra gavęs Lietuvos valstybinę premiją už apsaką "Broliai Domeikos". Jis šiomis dienomis atvyko į Ameriką.

Perspaušindami šį apsakymėlį, prie kai kurių žodžių, Amerikos skaitytojams gal nesuprantamų, skliaustuose įdėjom paaiškinimus.

Priemiesčio daržininkas Ignas Raugalė namuose galutinai įsitikino apsigavęs. Vaziuodamas vingiuotom priemiesčio gatvėm, Raugalė belaisvį šio to paklausė, tačiau šisai tylėjo, nežino gale sėdėdamas, kojas nukarinęs. Kartą suburbulo lyg tai: "Da, da... nieponiemaju, bordina".

Namuose Raugalei paaiškėjo savotiškai nuostabus reiškinys: belaisvis nemokėjo rusiškai, kalbėjo kažin kokios kalbos garsais. Daržininkui kartais atrodė pamišėlis ar nebylys, bet, pykdamas pats ant savęs, aptarė: sunku būtų grąžinti į stalagą. (Stalag — taip vokiečiai vadino belaisvių stovyklas). Jis keletą kartų apžiūrėjo augalotą, plačiapetį vyrą, tiesų it žvakę. Jo mongoliškai kampuotas veidas, įžibai priemerkto drėgnos juodos akys vis kažin kur skraidė. O gal tai laukinė baimė? Atrodė belaisvis stebėję pavojingai keistą aplinką, įtartina žiūrėdamas net į porą arklių, kuriuos padėjo iškiškinti, ir širmį paglostė ilgapištę, sausiai suskilusia nuo neprausimo ranka, bet greit atitraukė, žvilgtelėdamas klausiančiomis akimis į Raugalę.

Gefreiteris, (vokiečių kareivio laipsnis, atitinka Amerikos corporal) įvedė Raugalę į stalagą 119 numerį — mūrinį garažą, parodė apie 60-70 rusiškose milinėse ant cemento gulinčių drėskius. Beveik visi atsisėjo ir smelkėsi durų šviesos pluoštą — pasirodė, visiems ant krūtininių buvo juodų dažų numeriai. Šis, tingiai atsisėjęs kampe, tuojau pasiėmė ir kuprinę — purviną maišą, — tikras keliuonė. Į jį Raugalė parodė pirštu. Gefreiteris norėjo rodyti kitus, bet, kai Raugalė pasakė "stimmt", (vokiškai "stimmt" yra tas pats, kas angliškai "O. K") senas gefreiteris pastūmė mongolą į durų šviesą. Tą 4117 numerį gefreiteris pažymėjo popierio lape, šalia naujojo savininko vardo, pavardės, vietos. Raugalė pasirašė priėmęs tokį tai belaisvį. "Kaip už valdines klumpes ar kastuvą dedu parašą", pagalvojo Raugalė pasirašydamas.

Dar paaiškino gefreiteris, kad nakčiai būtina saugiai uždaryti, dieną saugoti. Jei neklausoma — valgyti neduoti, neleisti miegoti, mušti.

Pirmą dieną belaisvis kasė daržą, perkilojo kompostu duobę. Pavasario saulėje jis išsirengė, palaidinę, susukęs į dūdą, prisikabino prie kelnių juosmens. Nors tai kludė dirbti, ir daržininkas patarė pasidžiauti ant tvoros, veiksmu tai parodydamas, ir, matyt, belaisvis suprato, bet jisai papurtė juodom garbanom sunkią galvą. Raugalė suprato: bijo, kad nepavogtų.

Pirmas tris dienas visai stengėsi susikalbėti, išklausti, iš kur jis, kokią kalbą moka? Belaisvis daugiau tylėjo, savo juodomis giliomis akimis erdvę blaškydamasis, saktum neliesdamas aplinkos daiktų. Keliais atvejais belaisvis minėjo "kazak". Raugalė įsitikino, kad tai kazokas (ištikrųjų tas belaisvis buvo ne kazokas, o kazachas; Azijoje yra tokia mongolų rasė tauta. Jų kraštas vadinasi Kazachstan. Į tą kraštą dabar yra daug lietuvių išstremta).

Vakare Raugalė atnešė didelį Rusijos žemėlapi, rodė Sibirą, Kaukazą, Altajų, tačiau belaisvis, savo tamsiai juodom, baliom akim neužkliudamas, klaidžiojo žemėlapyje — nieko nesuprato. Jis atsargiai perbraukė ranka Kaukazo ir Tibeto kalnus, gal manydamas, kad tai kokie pakilimai.

Belaisvis tolydžio drąsiau kalbėjo, kartais labai atsargiai rantom parodydamas, bet pasodkavo išgaudintas, Raugalei smarkiau mostelėjus ranka. Retkarčiais jis tardavo rusišką žodžius: "Da, da, žalko nieponiomoju, niemogu". ("Išai, taip, gaila, nesuprantu, negaliu") žiūrėję žemėlapi, Raugalė paminėjo Afganistną. Staiga belaisvio akys nušvito, veidą išpylė prakaitas. Raugalė klausė save, ar tai baimė, ar džiaugsmas — viskas taip staigiai ir neatskiriama reikšėsi jo kampuotame, tamsiai gelsvame veide. Raugalė skaitė iš žemėlapiu: Taškent,

Alma Alta... Belaisvis ūmai sugriebė Raugalės ranką:

— Alma Alta, Alma Alta! — pakartojo keletą kartų. Kaip susigriebęs negerai pasielgęs, paleido šeiminingo ranką ir, atsiprašančiai pažvelgęs į akis, tarė ilgesingos maldos žodžius: — Alma Alta.

Belaisvis užsigulė ant žemėlapiu, ilgais dailiais pirštais žliaužiodamas kartojė:

— Alma Alta, Alma Alta.

Raugalė pirštu parodė ežerą, tardamas "Balkaš".

— Balkaš? — kaip netikėdamas savo ausimis, įsimeigė klausiančias akis į Raugalę. — Balkaš, Balkaš, — dabar vėl kartojė kūdikišku nusteblimu. Ir jis pridėjo pirštą prie Balkašo ežero, valandėlę mąstęs patylinomis emė pasakoti kalbą, kurios Raugalė nesuprato. Retkarčiais minėjo žodžius "bordina, tovariška, avcy" ("ponas, draugas, avys"). Iš gestų, avių blovinimo pamėgdžiojimo Raugalė suvokė belaisvį buvus aviganiu. Avių būta daug. Netoli Balkašo ežero. Paskiau: "puch, puch..." Paskiau kažin kas mušė: "buch, buch". Buvo traukinys: čiach, čiach, čiach". Ir vėl — puch, puch".

Belaisvio akys degė, jis buvo visiškai laimingas, kai Raugalė linksėjo galva ir kartojė: "ponimaju ponimaju", ("suprantu, suprantu") nors jis tik ausimis girdėjo keistą, jam niekad negirdėtą kalbą.

Vedant naktigultui į mūrinį tvartą, Raugalė apgailestavo negalįs gerai išsikalbėti — gal šis kūdikio akių vyras nepabėgtų ir iš mažiau saugaus kampo. Pasiiteisindamas daržininkas sau manė dabar: "Dabar toks pasaulio susimaišymas — nežinomon šalin, nežinomi žmonės".

* * *

Miesto karo komendantų virėja Brigyta stovėjo prie porinio vežimo, ryto saulėje skaisči riebiu veidu, pilnakrūtė moteris, kai belaisvis, go-džiai sekamas virėjos, kartu su darbininku krovė į vežimą ankstyvasias daržoves.

— Keistas žmogus, vis toks vienišas, saktum nekaltai išdidus, — kalbėjo daržininkas. — Šešta diena čia, bet vakar rytą jis mane pastinka su ryšuliu ant pečių ir puola man į kojas... Netikėsite, panele, aš supratau iš jo akių, kalbos, ašarų (jis verkė, panele!), taigi, supratau, jis prašėsi paleidžiamas į Rytus. Jis bučiavo rankas, inkstė, nelyginant šuva, ir vis rodė į rytus.

Besistebint karo komendantų virėja jauno, didelio vyro nemokėjimu kalbos, jo kvailu galvojimu, prie daržininkystės plačių vartų sustoję motociklas. Jau žilstelėjęs kars, vertėjas Betleris, atremęs motociklą į vartus, paprašė keturių kelmų salotų. Taip, nors keturių, nes jie esą keturi vyrai.

Raugalė belaisviui parodė keturis pirštus ir galva linktelėjo į salotų daržą. Belaisvis atnešė aštuonis kelmus. Vertėjas paklausė daržininką, kokiais ženklais belaisvis supratus aštuonis, jei buvo parodyta keturi? Daržininkas nusiškundė esant nelengva susikalbėti su žmogum, kuris jokios kalbos nemokas. Vertėjas susidomėjo ir užkalbino rusiškai, vėliau — baltgudiškai, suomiškai. Belaisvis, žemėtas rankas mostelėjęs, kažin ką sumurmėjo, bet vertėjas suprato. Belaisvis, jau beneuinas, ūmai atsisuko ir nustebęs, pravirom lūpom, įsimeigė drėgnai juodas akis ir po valandėlės paklausė vertėją:

— Ty ponimajote? (Tu suprantate?)

Vertėjas keliais žodžiais atsakęs, rengėsi važiuoti, bet belaisvis ūmai priklaupė ant vieno kelio, prašydamas pasakyti daržą ponui — Raugalei, kad jis esąs musulmonas ir ant netolimo kalniuko, ten po liepomis (parodė ranka), ryttais noris pasimelsti, Saulei tekant. Vertėjas tai pasakė Raugalei. Belaisvis atsiprašęs paklausė, kada nustosią žmonės šaudyti, kada jis galėsįs prie Balkašo ežero stepėse avis ganyti? Paklauses vertėją, kur išmokęs kazakų kalbos, paprašė parašyti du žodžius jo draugui Lifierijui Daman, kuris esąs jau be priešiškinių dantų ir sunkvežimiu to seno piemens nevežęs į Taškentą, nes iš ten veža, kur visi mušasi.

Stabo vertėjas, vyresnysis vachmistras (vokiškas karinis laipsnis atitinka amerikiečių master sergent), susidomėjo belaisviu, kaip jis sakė, tikru aviganiu. Belaisvis pratrūko kalbėti, čia atsargiai palytėdamas vokiškas vachmistro sagas, čia sudėdamas rankas ant krūtinės, tariant padėkos žodį.

Jis esąs vienas, kaip mėnulis; tėvą išvežę su dviem jautiais, kai jis, tėvo sunus, buvęs tik keletą kartų avims vilnas kirpęs. Motina mirusi, jam dar nepratarus žodžio mama. Ir jis ganes avis. Bet prieš daugelį mėnulių pilnačių atvažiavę su šautuvais vyrai, įsodinę jį į mašiną (ne vieną, su kitais piemenimis) ir nuvežę į Barsug Baga selo (selo — rusiškas žodis, reiškia kaimas). Nedaugelio kaminų tas selo, bet iš ten — Alma Alta. Ten davė rūbus ir šautuvą. Parodė šauti. Šovęs daug kartų į smėlio kalną. Paskiau šovęs į popierinį žmogų. Negerai šauti į žmogų, bet policijos bordina liepęs šauti.

Jis pasakojio priklausdamas ant vieno kelio, primerkdamas akį, pamėgdžiodamas garšą. Komendantūros virėja Brigyta nesuprato nei vieno (Nukelta į 6-tą pusl.)

Lietuvos šventė Washington

Kap visada anksčiau, taip ir šį kartą, minint trisdešimt pirmąją metinę sukaktį Nepriklausomybės paskelbimo garbei, Lietuvos Pasiuntinybė Washingtono pasipuošė Lietuvos trispalve. Atnešdintos Amerikos Valstybės Sekretoriaus ir jo artimiausių padėjėjų tradicinės kortelės "p. f." Latvijos atstovų p. A. Dinbergs Lietuvos Ministrą atėjo asmeniškai pasveikinti.

Amerikos Kongrese pasigirdo kongresmenų ir senatorių kalbos,

kuriose atžymėta Lietuvos laisvės šventė ir pareikšta linkėjimai lietuvių tautai kovoje dėl laisvės ir nepriklausomybės. Vasario 16 d. kalbėjo šie kongresmenai: Joseph W. Martin (Massachusetts), Adolph J. Sabath (Illinois), John W. Hooney (New York), Edith N. Rogers (Massachusetts), Martin Gorski (Illinois), John W. McCormack (Massachusetts), Daniel J. Flood (Pennsylvania),

PRIĖMIMAS LIETUVOS PASIUNTI- NYBĖJE

Apsilankė daug diplomatų ir atstovų iš Kongreso

Lietuvos Pasiuntinybėje vasario 16 d. vakare Lietuvos Ministras ir ponis Žadeikienė priėmė svečius. Atsilankiusių buvo arti 200 asmenų. Ta proga buvo gauta daug gėlių, kurias tarp kitų, atsiuntė p. Dinbergs, Latvijos Chargė d'Affaires, ir buvęs Amerikos ministras p. Arthur Bliss Lane su poniu (tas pats p. Lane buvo Amerikos ministeriu Baltijos valstybėms ir pažinojo Lietuvą). Tarp Lietuvos Pasiuntinybės priėmimo atsilankiusių buvo Amerikos Valstybės Departamento pareigūnai, kitų valstybių diplomatai, Amerikos Kongreso nariai, dvasininkai, laikraštininkai ir t.t.

Iš Valstybės Departamento žmonių buvo: Mrs. James H. Webb, Valstybės Paskretoriaus žmona; Mr. G. Frederick Reinhardt, Eastern European Division šefas; Mr. Joseph S. Sparks su poniu; Mr. Raymond D. Muir, iš Protocol Division; Mr. Robert G. Nooker; Mr. Fred K. Salter; Dr. Orion J. Libert, Cultural Division šefas; Mr. Frederick Livezey; Mr. Valdemar N. L. Johnson. Taip pat atsilankė buvusieji East European Division pareigūnai Mr. Elbrick ir Mr. Stevens, ir buv. European Division vedėjas Mr. Robert Kelly.

Tarp diplomatų buvo: Portugalijos Ambasadorius p. Pereira; New Zealand Ambasadorius ir ponis Berendsen; Islandijos Ministeris ir ponis Thors; Irano Ambasadorius ir ponis Ala; Ceylono Ambasadorius ir ponis Corea; El Salvador Ambasadorius ir ponis Castro; Ispanijos Chargė d'Affaires ir p. Baraibar; Latvijos

Amerikos Kongrese buvo pasakyta septyniolika kalbų

Atstovai ir senatoriai remia Lietuvos laisvės siekimus

Kanneth B. Keating (New York), B. W. (Patt) Kearney (New York) ir Peter W. Rodino (New Jersey). Sekančią dieną, vasario 17 d., Lietuvos suaktyvės buvo pažymėtos ir senatė. Kalbėjo senatoriai: Henry Cabot Lodge, Jr. (Massachusetts), Scott W. Lucas (Illinois), ir Herbert R. O'Connor (Maryland). Vasario 17 d. Kongrese kalbas pasakė dar šie kongresmenai: Ray J. Madden (Indiana), Edward A. Garmatz (Maryland), John F. Kennedy (Massachusetts), ir Harold D. Donohue (Massachusetts).

Tų kalbų ištraukas, kaip svarbų dokumentą Lietuvos laisvės kovos istorijai, paskelsime atskirai.

oming valstijos gubernatorių; Dr. Sarah Wambaugh, žinoma rašytoja plebiscito klausimais; Mrs. E. J. Hayes, buv. Assistant Postmaster General žmona; Mr. Newbold Morris, iš Commerce Department; Miss. Reynolds, Washington POST laikraštininkė ir eilė kitų. Svečių nuotaika buvo "kaip senais gerais laikais". Washingtono spauda daug rašė apie Lietuvą.

WASHINGTONO SPAUDA DAUG RAŠE APIE LIETUVĄ

Priėmimo proga buvo daug aprašymų Washingtono spaudoje: POST, TIMES HERALD, EVENING STAR ir DAILY NEWS. Aprašymai kreipė dėmesį į faktą, kad lietuvių tauta nenustojia kovoti dėl nepriklausomybės ir kad Lietuvos vėliava plėvėsuoja Lietuvos Pasiuntinybėje. Tarp kita ko aprašyta, kad svečiai Lietuvos Pasiuntinybės priėmimo metu turėjo progos pasigėrėti p. Žadeikienės išstatyta lietuviškų tautiškų lėlių kolekcija, kurios pagamintos K. Tulienės Lietuvoje. Vienas Washingtono laikraštis įvertino kolekciją kaip "magnificent".

Ištraukas iš laikraščių paskelsime atskirai.

LIETUVIŲ PAMAL- DOS IR POBŪVIS

Vasario 20 d., sekmadienį, 10 val. ryto Mišios už Lietuvą buvo laikomos Immaculate Conception Church Washingtono parapijos klebono kun. Gedros. Pamokslą pasakė kun. Weisenhoff, Catholic University profesorius. Pamaldose dalyvavo Lietuvos Pasiunt. personalas su Lietuvos ministeriu narys, kaip paaiškėjo, savo studentavimo metu Los Angeles, Calif., yra parašęs mokslinį darbą apie Lietuvą; Displaced Persons Commissions direktoriai pp. O'Connor ir Rosenfield; Mr. N. Littell, buv. Justice Department pareigūnas, su poniu; Monsignor G. Kayser, iš Apaštališkosios Delegatūros; Kun. J. Gedra, vietinės Immaculate Conception parapijos klebonas; Prof. kun. Weisenhoff, iš Catholic University; Mr. Lothrop Stoddard, Washington STAR redakcijos narys, su poniu; Mr. Barnett Nover, Washington POST laikraštininkas, su poniu; Mr. Dan Harkel, Nearst Paper laikraštininkas; Mrs. Nellie Ross, Director of the Mint (monetų gamybos direktorius, buv. Wy-

savo istorijos bėgyje yra daug kentėjusi, tačiau iškilo ir atsiekė nepriklausomybės, taigi ir dabar be abejonės susilauks laisvės. Lietuvos Pasiuntinybės Attachė J. Kajeckas, kuris kalbėjo apie lietuvių tautos kovą prieš okupantus ir jos pasiryžimą atgauti laisvę. Kiti kalbėtojai buvo: prof. Weisenhoff, kuris yra lietuvių kilmės ir kalba lietuviškai (jo tėvų pavardė buvusi Vaisonis). kun. Žvirblis, dominikonas, kuris studijuoja ir rengia doktoratą Catholic University, irgi lietuvių kilmės ir, be to, kelis metus gyvenęs Nepriklausomoje Lietuvoje; ir taip pat dr. J. Brazinsky, iš Washingtono.

SVEIKINIMAS IŠ PLAUKIANČIO LAIVO

Sąryšyje su 16 vasario, Lietuvos Ministras p. Žadeikis gavo sekančio turinio laišką nuo lietuvių tremtinių grupės: "P. Ministeriui Žadeikiui Lietuvių tremtinių grupė apie 80 asmenų, plaukianti į USA laivu "Marine Jumper", vasario 16 proga sveikina Jus ir linki sveikatos ir ištvermės sunkioje kovoje už Lietuvos laisvę. Kartu prašome Tamstą perduoti mūsų nuoširdžių padėkų senatoriams už D. P. biliaus pravedimą, kaip geriausia atjautusiems lietuvių — pabaltiečių reikalus.

16 vasario 1949
"Marine Jumper"
(parašai)

LIETUVOJE

Svenčionėlių miestas 1944 metais vokiečių kariuomenei atitraukiant, beveik per pus išdegė. Mieste jaunų žmonių labai mažai. Paimtieji sovietų kariuomenės 1944 metų rudenį naujokai dar tebetarnauja. Atsarginiai, buvę Lietuvos ar Lenkijos kariai, mobilizuotieji tų pat metų rudenį, karui su Vokietija pasibaigus, kas liko gyvas, buvo paleistas ir grįžo. Lietuviškas Miežionėlių kaimas 1944 metų vasarą raudonosios armijos dalinių iškeršto buvo visas išdeginatas.

Kauno centrinio pašto laišku štampe jau bevartojama tik: "Kaunas SSSR". Žodis: "Lietuvos" jau nebevartojamas!

Kauno Savitarpinės Pagalbos (buv. Lietuvo Raudonojo Kryžiaus) ligoninės direktorius Leonas Kegaila — Kenstavičius, kelių medicininių veiklų autorius, daugelį metų tose pareigose išbuvo, yra sovietų milicijos areštuotas. Artimieji apie jį jokių žinių neturi.

Mažeikių apskrityje, židiku valstyje areštuoti ūkininkai: Kenstavičius ir Alsasas. Jų ūkiai įjungti į kolchozus, o suimtyje šeimos išvežtos į Rusijos gilumą. Šie areštuotieji ūkininkai, turimomis žiniomis, yra sušaudyti.

•PAKELIUI Į MIRTĮ — G. Gaidžiūno aprašymai apie perygvenimus vokiečių kalėjimuose. 231 pusl. Kaina \$1.00

•SPARNUS MAN META PAUKSTES—Benio Rutkūno 78 eilėraščių (158 puslapių). Kaina 50c

•LIETUVOS KELIU — įvairūs pasakymai 2-se knygoje. Galima imti pirmą arba antrą dalį ir atskirai, nes kiekvienoje skaitymai visiškai atskiri. Kiekviena dalis daugiau kaip po 150 pusl. ir kaina po 80c

GAUNAMOS DIRVOJE
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio

Krislas tiesos

apie Stalino dvarą ir jo būdžiauninkus

Žinios pasirašytos L. Pruseikos, gautos iš dabartinių Lietuvos ponų

L. Pruseika VILNIES 46 numerio rašo: "Lietuviški atžagareiviai meluoja apie Lietuvos kolektyvinius ūkius. Jie švokščia, kad ten tikra vergija. Bet patyrimai sako ką kita."

Na, štai tie Pruseikos patyrimai. Jis rašo, kad pavyzdinčiausias kolektyvinis ūkis Lietuvoje yra Klaipėdos apskrityje. Tas ūkis vadinasi Stalino vardu. Jame yra sujungta buvę 62 privatiniai ūkiai. Žemės iš viso į tą ūkį suimta 1,050 hektarų. Arkliai tas ūkis turi 94, stambių raguočių gyvulių 80, kiaulių apie 100. Įsteigtas bitynas ir paukščių ūkis. Gyvuliams įrengė gražius tvartus, o kolektyvo nariai turi savo namuose elektrą ir radiją. Perna piniginės ūkio pajamos siekė 125,000 rublių. Už kiekvieną darbo dieną kolektyvo nariai gavo po 10 kilogramų grūdų ir 5 rublius pinigais. Be to, valstiečiai, sako, turi dar savo sodus-daržus, savo karvę, kelias kiaules ir tt.

Ką gi, viskas labai gražiai atrodo, ar ne? Tūkstančiai hektarų, šimtai tūkstančių rublių, kasdien po 10 kilogramų grūdų, po 5 rublius...

Tik čia yra vienas trūkumas šiuose "patyrimuose". Kodėl L. Pruseika neišvertė hektarų į akus, kilogramų į svarus, rublių į dolerius — kad amerikietis darbininkas, skaitydamas tuos patyrimus galėtų suprasti, ką ištikrųjų tie visi skaičiai reiškia?

O tai labai svarbu ir įdomu. Todėl mes padarysime tą, ko nenorėjo padaryti L. Pruseika.

1,050 hektarų yra maždaug 2,600 akrai. Tai yra didelis dvaras, kaip seniau Lietuvoj skaičiuodavo, virš 50 valakų.

Į tą dvarą yra suvaryta 62 ūkininkai. Na, kažin, ar tai yra tie patys ūkininkai, kurie pirmą tą žemę dirbo... Bet kaimėk dabar tik apie tai, ką L. Pruseika "patyrė".

Jeigu jie buvo 62, o žemės turėjo 1,050 hektarų arba 2,600 akrai, tai reiškia, kad vidutiniškai imant jie pirmą turėjo maždaug po 42 akus arba po 17 hektarų. Kitaip sakant, tai buvo beveik "valakiniai". Lietuvoje ūkininkas, kuris turėjo apie valaką žemės, skaitėsi apie pasiturintis, nors dar ir ne stumbus ūkininkas. Klaipėdos krašte ūkis su tiek žemės skaitėsi jau gana stiprus.

Kiekvienas toks ūkininkas laikydavo po 3 - 4 arklius, po 5 - 6 karves, kas metai pardavdavo į užsienį (į Angliją) po 6-8 kiaules, kasdien pardavdavo į pieninę gana daug savo savęs atliekamo pieno, o taip pat dar galėdavo parduoti ir grūdų, linų, kiaušinių ir tt.

Jeigu tokio ūkininko šeima būdavo ne visai maža, tai patys visus darbus padirdavo, o jeigu šeima dar nesuagausi, tai samdydavo vieną - kitą darbininką. Darbininkui vyru duodavo visą išlaikymą — gyvenamą vietą, gerą maistą, darbo rūbus, apie 300-400 litų (50 - 70 dolerių) metinės algos ir gale metų sudėdą priedą grūdais, išieginiais drabužiais ar kuokitu, kaip susiderėdavo.

Žinoma, tai nebuvo labai didelis atlyginimas, bet reikia žiūrėti, kad tas atlyginimas prie pilno ir gero išlaikymo jau buvo darbininko sutaupos. Per 10 metų darbininkas galėjo sutaupyti (jei norėjo) tiek, kad pats galėjo nusipirkti žemės, apie 20 ar daugiau akrai ir pradėti ūkininkauti, nes tokių nedidelių ūkelių už 3-4 tūkstan-

čius litų Lietuvoje buvo galima gauti pirkti. Arba už tokius pinigus buvo galima pasistatyti miestelyje vidutinį namelį: ne labai dar puikų, medinį, bet tokį, kuriame galima visai padoriai gyventi.

O dabar? Dabar, pagal L. Pruseikos "patyrimą" ant tos pačios žemės, ant kurios žmonės laikydavo daugiau kaip 300 karvių, yra tik apie 80 raguočių ir, sako, dar kiekvienos šeimos privacioj nuosavybėj po vieną karvę. Jeigu tikrai visos šeimos ir turi po vieną karvę, tai ant tos pačios žemės yra mažiau, negu pusė pirmą buvusių melžiamų karvių.

Čia dar ne viskas. Tie 80 raguočių tai yra dvaro, o ne žmonių, kurie dirba to dvaro žemę. L. Pruseika neužsimena, ką darbininkai gauna iš tų raguočių. Taigi, ištikrųjų žmonės turi tik po vieną karvę šeimai, ir tai kažin ar visi. Tą savo karvę jie turi išlaikyti iš savo daržo, ne iš dvaro. Bet iš to daržo jie ir patys turi išsimaitinti, kadangi dvaras už darba moka tik šiek tiek pinigais ir grūdais. Mėsos iš dvaro darbininkai negauna, pieno negauna, rūbų negauna...

Sako, kad kiekviena šeima dar ir po kelias kiaules turi. Labai įdomu būtų žinoti, kaip galima iš vieno daržo išlaikyti karvę ir kelias kiaules? Turbūt, tos kiaulės turi būti... po vienai. Tikros kiaulės išdvėstų per porą savaitių. Gal uždirbtas grūdais jas galima išmaitinti? Na, pakalbėsime ir apie grūdus...

Sako, tas dvaras turi 94 arklius. Ant tos pačios žemės pirmą žmonės, kurie tą žemę dirbdavo, turėdavo apie 180 - 200 arklių, tai yra mažiau, nei du kart tiek, kiek dabar turi tas pavyzdinčiausias Lietuvoje dvaras. Anksčiau žmonės laikė arklius ir žemę dirbti ir pavaičiuoti, o dabar jie arklius laikyti jau negali: turi pėsti vaikščioti...

Sako, dvare jau įsteigtas ir paukščių ūkis ir net bitynas. Koks tas paukščių ūkis ir koks bitynas — L. Pruseika "nepatyrė", bet tai ir nesvarbu. Yra tik aišku, kad dabar toki dalykai yra tik dvarė. Pirmą buvo 62 paukščių ūkiai, nes tada kiekvienas ūkininkas laikydavo nemažą paukščių, o taip pat dažnas turėjo ir po keletą avių ir bičių.

Labai įdomu, kad tas pavyzdinčiausias ūkis per metus turėjo 125,000 rublių įneigų! Daug? Nagi, paskaičiuokim. Jeigu rublį skaitysim oficialiu palyginimu su doleriu, tai tas būtų apie 25,000 dolerių. Pagal vokitę tikrai: 25,000 dolerių įneigų per metus nuo 2,600 akrai žemės! Reiškia, mažiau kaip po 10 dolerių per metus nuo akro! Ineigu, ne gryo pelno!

Bet reikia atminti, kad rublio tikra vertė nėra 20 amerikoniškų centų, o ištikrųjų daug mažesnė. Geresnių sovietiško papirusų pokelis dar prieš karą kainavo 5 rubliai. Pirmosios bolševikų okupacijos metais, kada kainos dar nebuvo susilyginusios su Rusijos kainomis, Lietuvoje sviesto kilogramas buvo apie 8 rublius, o Rusijoje tuo pačiu metu buvo 20 - 24 rubliai. Per šita laiką kainos buvo dar pakilusios ir kėlėsi, todėl nei dabar dar nesugrįžti visiškai į prieškarinį lygį. Kilogramas yra kiek mažiau, kaip du su puse svaro. Taigi, to pavyzdinčio dvaro ineigos yra maždaug du pokeliai pa-

pirosų, arba svaras sviesto nuo akro!

Jeigu taip, tai tas dvaras yra tikras bankrotas! Ką jau bekalbėti apie kitus 200 ne tokių pavyzdinių dvarų, kurių dabar Lietuvoj bolševikai pridaigino?

O kaip gi su darbininkų atlyginimu? Pagal L. Pruseikos "patyrimą", tame pavyzdinčiame darbininkai gavo už darbo dieną po 5 rublius ir po 10 kilogramų (apie 22 svarus) grūdų.

Visų pirma, tai tie 10 kilogramų truputiuką įtartini. Kiek mums žinoma iš pasakojimų tų žmonių, kurie Rusijoje kolektyviniuose ūkiuose apie 20 metų gyveno ir dirbo ir su kuriais mums teko asmeniškai išsikalbėti, jie grynai gaudavę po 2 kilogramus grūdų už dieną (beveik po 4 su puse svaro). Na, čia L. Pruseika kalba apie pavyzdinčią kolektyvinį ūkį, tai tegu jau bus čia penkis kartus daugiau atlyginimo...

Kas gi išaina? Penki rubliai pinigais, kaip jau minėjome, yra verti maždaug kaip pusė svaro sviesto, tai daugiausia — 40 centų amerikoniškais pinigais. O 22 svara grūdų? Čia perkant krautuvių smulkiai sumaltus miltus už 25 svarus moki apie \$1.70. Ir tai kvietiniai miltai, iš kurių gali tuojau, ką nori kepti. Išvaizduokite, kad darbininkas Amerikoje už darbo dieną (ne valandą) gautų 40 centų pinigais ir 22 svarus grūdų! Ir dar nežinia, kokių grūdų! Bolševikų dvaruose dirbusieji pasakoja, kad rugių ar kviečių gauna tik tie, kurie turi "gerą aki" pas dvaro užveizdas, o kiti dažnai gauna — gerai, jeigu miežių —, bet gauna ir avių arba net vėjų, kurie net ir gyvuliams šerti ne visada tinka... Ką su tais daryti?

Iš tų grūdų reikia visai šeimai pragyventi! Apie mėsą, pieną nėra kalbos: turi daržą — ten pasisodink sau daržovių, bulvių ir išsimaitink iš to pats, o jei moki, tai iš to paties išlaikyk karvę, kiaulę — tai turėsi mėsos ir pieno... Kiek iš to galima turėti?

Taigi pavyzdinčiausia me Stalino dvare darbininkai uždirba per dieną, jeigu tikėti L. Pruseikos pasigyrimais, maždaug tiek, kiek Amerikoje būtų tarp vieno ir daugiausiai pusantro dolerio.

L. Pruseika sako, kad kolektyvo nariai turi savo namuose elektrą ir radiją. Klaipėdos krašte kaimuose elektra nebuvo naujiena prieš karą. Bet kokiuose "savo namuose" to dvaro darbininkai dabar gyvena? Ar bendruose barakuose? Na, čia gali būti ir elektros šviesa ir, svarbiausia, radijas?

Ar L. Pruseikai yra žinoma, ką reiškia ten "turėti radiją". Būtų didelė klaida manyti, kad gali nusipirkti ar gauti radio priimtuvą, pasistatyti sau prievos ir klausyti, kada nori ir ką nori. Ne, ten yra truputiuką kitaip. Radio priimtuvą yra bendras visiems, dvaro užveizdos žinioje. Jo garsiakalbis (loudspeaker) yra nuvestas į "raudonąjį kampelį", į kurį nustatytu laiku turi visi susirinkti, nori ar nenori, ir turi klausyti tą, ką užveizda užsuka: komunistų partijos propagandistų kalbas, žinias iš Maskvos, na ir šiek tiek muzikos, kuri taip pat komunistų partijos kontroliuojama, kad joje nebūtų kokių "reaktinių melodijų"... Tai tau ir radijas...

L. Pruseika nieko "nepatyrė" apie ūkio prievolos valdžią. O juk jis, tur būt, gauna patys skaityti, atspiraštant, "Tiesą" š Vilniaus ar "Pravdą" iš Maskvos ir iš ten gali pamatyti, kad ūkio daly visų savo darbo vaiši: tie dvarai turi atiduoti vyriausiam ponui dvarininkui, o tik tą, kas nuo pono lieka, užveizdos dalina darbininkams. (Perkelta į 6-tą pusl.)

Dirvoje gaunamos

KNYGOS

JEI NORITE gauti lietuviškų knygų ar kitų gražių leidinių, skaitykite Dirvoje knygų pagarsinimus, kurių rasite įvairiuose puslapiuose. Iš jų sužinosite, kokių knygų turime ir kokia jų kaina.

UŽSAKYKITE tas knygas, kurių vardus rasite vėliausiam DIRVOŠ numerijje. Nes tų, kurios anksčiau buvo garsinamos, gal but, jau ir nėra.

PARAŠYKIT mums savo pavardę ir adresą, pažymėkit, kurių knygų norite ir kiek pinigų pridėsite. Laišką adresuokite:

DIRVA,
6820 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio

KRISLAS TIESOS

(Atkelta iš 5-o pusl.)
žinoma, pirmoji vietoj dar savęs neužmiršdami...

L. Prūseika puikiai patvirtino, kad kolektyviniai ūkiai yra dideli dvarai, valdomi didžiausio pasaulio dvarininko Stalino agentų — užveidų. Dvidešimto amžiaus baudžiauninkai tuose dvaruose turi daugiau dirbti ir mažiau gauna atlyginimo, negu aštuonioliktos dešimties amžiaus baudžiauninkai.

Gera, kad pats Prūseika nors krislelį tiesos apie tuos dvarus atidengia... O jeigu jis giria, kad ta baudžiava yra laimė, tai mes labai nuosirdžiai linkėtumėm jam pačiam tos laimės paragauti.

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

1949

KALENDORIAI

Dar galite gauti 1949 metų sieninį kalendorių, atnaujindami Dirvos prenumeratą arba naujai išsirašydami Dirvą.

Vienas šių Kalendorių duoda mas dovanų tam kas prisųs \$3.00 už Dirvą. Reikia pridėti 10c persiuntimo kaštų.

Pažymėk (x) ties tuos ką pasirinksi

-Amerikoniškos ukės vaizdas
-Kalnų vaizdas
-Kalnai mėnesienoje
-Berniukas meškerioja
-Namas gėlynuose
-Žvejai kalnų upelyje
-Motina su kūdikiu prie paukščių
-Berniukas su šuniukais
-Mergaitė ir berniukas ant dvir.
-Lietuvos ukės vaizdas
-Kražių Skerdynė
-Lietuvaitė su Vėliava
-Vytautas ir kiti Kunigaikščiai
-Šv. Juozapas ir Jėzus (naujas)
-Šv. Ona ir šv. Marija
-Šv. Marija Gegužinė
-Šv. Teresė
-Marija su kūdikiu (naujas)
-Panelė šv. pasirodymas Lurde
-Šv. Antanas su kūdikiu Jėzumi
-Dievas laimina šv. Seimą
-Šv. Seima su balandžiais

DIRVA

6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio

Ornitologo raportas

Vieno iš J. J. Bachuno resortų, esančio šiaurinėje Michigan valstijos dalyje — BLANEY PARK, raportas to resorto apylinkėse paukščių apžiedavimo, paruoštas J. J. Bachuno ornitologo Dr. K. Christofferson.

Šie paukščių apžiedavimo stebėjimo duomenys apima ištisų 1948 metų laikotarpį. 1948 metais buvo apžieduoti 395 paukščiai. Nuo 1947 metų skaičius sumažėjo 492 paukščiais. Toks didelis paukščių dingimas — trūkumas priklauso nuo šių priežasčių: "Juncos" ir "Purple Finches" — pilkosios ir juodosios voverys atbaidė paukščius nuo spastų narvukų, tai jų birželio ir rugpjūčio mėnesiais nebuvo galima sugauti ir patikrinti.

Paukščių stebėjimo duomenys parodo, kad paukščiai pradėjo jau mažėti 1947 metais, nes tais metais buvo apžieduota 27 paukščių rūšys — šešiomis paukščių rūšimis daugiau,

*Ornitologas — paukščių gyvenimo žinovas, stebėtojas, mylėtojas, t. y. mokslo žmogus, tyrinėjans sparnuotųjų tvorinių gyvenimą.

LOS ANGELES, Cal.

(Atkelta iš 2-o pusl.)

programą, pasakė angliškai tikrai gražiai prakalbą. Dr. J. J. Bielskis kalbėjo lietuviškai, pasakydamas daug reikšmingų žodžių. Kalbėtojų turėjom net apie dešimtį ir gana gerų, kaip prof. K. Alminauskis, prof. K. Pakštas, mūsų lietuvių parapiljos kun. J. Kučinskas, Lietuvoje buvęs Amerikos Ambasadorius, Vokietijoje USA zonoje buvęs administratorius, ukrainiečių atstovas ir dar keli kiti. Dainų programą atliko mūsų dvi žvaigždutės — Florencija Karsokaite ir Alenukė Bartush — Swaggart. Dainavo labai gražiai ir vardu visų Los Angeličių širdingai dėkoju jūdvien, mūsų žvaigždutės!

Buvo renkama ir aukos, bet kiek surinko ir kiek bankietas davė, tai dar tikrai nežinau. Pabaigoje lietuvių parapiljos choras, vadovaujamas muziko J. Ažuolaičio, sugiedojo Lietuvos himną. Užsibaigus programai tame gražiame Hollywood viešbutyje, teko dalyvauti pas mūsų didžiai gerb. Bielskiaus bankietę. Ten sutikome žymius svečius, visokių diplomatų ir mūsų konsulo žmona p. Bielskienė supažindino su visais, bet tiek daug, kad jokių būdu negaliu atsiminti pavardžių. Po susipažinimo buvom pakviesti prie stalo, kur malonių šeiminių globoje dalinomės gražiais pavykusiais šventės išpučiais.

Vincent B. Archis

kaip 1946 metais.

Amerikoniški "Crossbells", žieminiai "Gold finches", "Horn Grebe" ir "Pine Siskins" buvo pastebėti nauji paukščiai, kurie papildė naujai apžieduotųjų paukščių sąrašą.

Blaney Parke nuo 1930 metų iki šios dienos yra apžieduota 14,449 paukščiai — apie 100 įvairių rūšių.

Prie šio raporto yra sudaryti didžiausi sąrašai paukščių, kurie buvo apžieduoti, turį savo vardus ir numerius ir kurie 1948 metais grįžo į stebėjimo vietą. Sugrįžusieji pastebėti tokie:

Red winged Blackbirds	9
Snow Buntings	2
Chicadees	14
Cowbirds	16
Purple Finches	31
Rose Breasted Grosbeaks	4
Blue Jays	1
White Breasted Nuthatch	1
Chipping Sparrow	1
Song Sparrow	6
Vesper Sparrow	9
Tree Swallow	1
Chimney Swift	97

Seniausi paukščiai dabar yra pas mus du — "Snow Buntings", kurie yra aštuonerių ar daugiau metų amžiaus.

1941 metų sausio 20 d. apžieduotas 39.142045 numeriu paukštis sugrįžo vasario 11, 1942; lapkr. 5, 1945; kovo 23, 1947 ir vasario 29, 1948.

Man pranešė iš Grenlandijos, kad du paukščiai bičiuliai, iš mano stebimųjų paukščių grupės, keliauja visada kartu. Ir kas nuostabiau, kad jie perėję ir vasarą Grenlandijoje. Kiti du iš mano stebimųjų "Buntings" taip pat yra buvę Grenlandijoje.

Kiti prie raportu pridėti paukščių sąrašai yra keliaujančių išlekančių paukščių sąrašai.

141 įvairios rūšies paukščių buvo stebimi įvairiose vietose viršutiniame pusiasalyje Michigan. "Catbirds" prie Manitique, "Cardinal Grosbeak" — prie Marquette ir Manistique, "Snow Owl" — prie Marquette, "Black bellied plover" ir "Tatlers" — prie Sault Ste Marie.

"Sandhill Cranes" buvo pastebėti prie "T" ežero laikotarpį tarp balandžio 5 ir rugsėjo 19. Jie turėjo vieną jaunikliuką. Čia suminėtas "T" ežeras yra vienas iš Blaney Park resorto ežerų, ties kuriuo ir šis paukščių tyrinėtojas daktaras gyvena, 6 mylios nuo centrinės vietos.

Dvylika poliarių kanadiškų žąsų sugrįžo kovo 23, 1948 m. ir įvyko tikros katynės tarp žąsų patinų, kol pagaliau Mr. ir Mrs. "Bomber" ir Mr. ir Mrs. "Old Timer" liko kautynių nugalėtojais — laimėjo mūšį. Pagaliau buvo paskelbtos "paliaubos" ir abi poros pradėjo sukti savo gūžtas prie "T" ežero ir po to tos dvi poros turėjo 15 jauniklių. Visos kitos poros buvo išvytos nuo "T" ežero ir įsirengę susisuko savo gūžtas prie Anne Louise ežero; kitos poros "susikūrė" prie prūdo ir vakarus nuo "Dude Ranch", prie "Chip" ežero

bei kitose Blaney Park vietose. Ta pačia proga tenka suminėti, kad Anne Louise ežeras yra už 6 mylių nuo "T" ežero. Pats Blaney Park resortas turi 54 ktv. mylias plotą.

Kai šių paukščių išperėti jaunikliai pakankamai paaugo ir jau patys galėjo skristi, "Unkie" antrasis grįžo atgal prie "T" ežero ir perėmė visą vadovavimą. "Bomber" ir "Old Timer" neprotestavo ir perleido vadovo titulą "Unkie" antrajam. Kai atėjo ruduo, visos žąsų susibūravo. Tai buvo nepaprastai įspūdingas vaizdas, kai 150 "Wawas" žąsų susibūrė į vieną tarytum debesį — dangų temdantį būrį ir išskrido. Jos paukščių stebėtojas nuo "T" ežero pakrančių paliko gruodžio 17, 1948.

Metai iš metų "Snow geese" nutūpė ant mano ežero. Dalis jų išskrido spalio 20 d., o dvi "Blue Geese" ir 28 "Snowgeese" sustojo čia ir tai neilgam.

Jos buvo prisijungusios prie kanadiškų žąsų ir laikėsi prie maudyklų iki lapkričio 15 d. Bet tikiosi, kad jos dar pas mane sugrįs.

Paukščių medžioklės sezono metu Simmons miške kažkas pasovė du "Bald Eagles". Minimas Simmons miškas irgi yra mūsų Blaney Park resorto ribose. Pašauti paukščiai buvo pastebėti besokinę ant žemės, jie negalėjo paskristi, nes vieno sparnas buvo skaudžiai sužeistas. Tą paukštį pagavo Blaney Parko vyriausias miškininkas Jack Cameron ir atnešė man. Tai buvo erelis. Jis iš pradžių buvo piktas, bet po keleto dienų pasidarė man draugiškas. Neturint tam ereliui apgyvendinti tinkamos žieminės patalpos pas save, jį nušunčiau ir Cranbrook Institute of Science, Bloomfield Hills, Mich., kur žymus chirurgas S. Sidmore paukščius ir "Old Baldy" turėjo atlaikyti sunkią operaciją. Pagal paukščių apsaugos Nacionalinį įstatymą erelių negalima šaudyti bei laikyti pas save, todėl prieš tai teko iš Washington, D. C., išgauti leidimą, kad galima būtų jį pasiųsti chirurgui. Išrūpinus dokumentus, paukštis pas chirurgą buvo pasiųstas lėktuvu.

Mano Blaney Parke atliktus ornitologinius stebėjimus patiekiau gerbiams lietuviškojo žodžio skaitytojams manydamas, kad tokie paukščių gyvenimo aprašymai yra įdomūs tiek gamtos, tiek paukščių mylėtojams bei bendrai mokslo besidomintiems žmonėms. Čia patiekta suglausti paukščių gyvenimo kai kurių apreiškimų sutrauka. Ornitologas atliko kruopščius stebėjimus ir aš turiu smulkius užrašus bei ištisą paukščių gyvenimo stebėjimo kalendorių. Jei atsisrėtų žmonės bei mokslo vyrai, kurie tuo klausimu plačiau domėtusi, tesikreipia laišku pas mane į Tabor Farm, Sodus, Mich., ir aš mielai turimą medžiagą paskolinsiu pasinaudoti, ypačiai jei tas bus naudinga pasinaudoti tyrinėjimams bei mokslo reikalsams.

J. J. Bachunas.

•LIETUVISKAS ALBUMAS gražūs paveikslai iš Lietuvos su paaiškinimais lietuviškai ir angliškai. Kaina \$1.00

•LIETUVOS VYTIS — gražiai pagamintas Lietuvos herbas. Kaina 50c

Soldiers Skillfully Skiing in the Alps

It's time out for winter sports as American soldiers and an Army hostess ski down the slopes of Zugspitze, the highest point in the Bavarian Alps. Skiing is one of many outdoor recreations enjoyed by U. S. Army occupation troops in Europe.

NESUPRASTAS ŽMOGUS

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

žodžio, tačiau ji iš garsų ir vaizdų suvokė, ką kalbėjo visas užsidegęs, paskendęs savo kalboje, keistas belaisvis.

Taškente ji mušė, kaip ir kitus, kai jie nebėgdavę pirmyn, durtuvus atkišę, šaukdami: "Ža Stalina, ža rodinu" (už Staliną, už gimtinę). Jis pabėgo keletą žingsnių, rankas ištiesęs, žvėriškai išverstom baltom akim smeigdamas kažin ką nematomą, laukiniu balsu kaukdamas: "Ža Staalynn".

Po to jis, ūmai atlyžęs, kaip nusivylęs, arkvailai padaręs, palenkė galvą, abiejų rankų pirštais praskleides juodas garbanas, visiems parodė viršugalvyje du rožus — tai tada lazda vienas bordina jam galvą prakirtęs, kai pri-trūkę kvapo ir jėgų bėgti pirmyn su durtuvu ir šaukti "za Staalynn".

Daug dienų, naktių dideliais būriais kelia-vė, paskiau susodinę į palapines, kurios ant geležinių linijų pūkšėję pirmyn. Išlipę iš tų palapinių. Naktis. Buvusi mėnulio delčia, kai jie iš-girdę puch, puch. Atvedę juos prie miško, į duobes įsodinę, ir visi šaudė puch, puch. Jis šaudęs pusę nakties pro mažą skylutę apdengtos duobės. Bet kodėl vis taip šaudyti? Ach, Alach, argi tai ne kvaila — pro mažą skylę, šautuvą iškišus, šaudyti ir šaudyti. Antrą pusę nakties jis atsukęs šautuvą į tą skylę, pro kurią įlindęs, ir šaudęs į kitą, į tą dengtą pusę. Šaudęs iki aušros. Tada atėjęs prie jo duobės vyresnis kareivis (karininkas) ir jam ištraukęs šautuvą ir du kartu kumštini trenkęs į vieną ir antrą ausį. Ir liepęs vėl šaudyti pro mažą skylę, į vakarus. Bet gi jam vistiek, tik ryto metu jis sveikines Alachą rytuose. Ak, tebūnie Alacho valia.

Vachmistras išsiėmė bloknotą, norėdamas pasižymėti kelis žodžius. Belaisvis valandėlę, lyg nustebejęs, lyg nusigandęs, žiūrėjo į knygelę, paskiau sudėjęs rankas ant krūtinės, priklausė ant abiejų kelių:

— Nerašyti, neimti popierio, — maldavo belaisvis.

Klausinėjamas prisipažino, kad kitą dieną, po šaudymo iš siauros ir plačios skylės, jį pakvietė pas bordiną. Bordina buvė iš policijos, rašė į popierius ir visai mušė: į galvą lazda, į nosį kišė karštą vielą, už rankų ant sienos kabinę ir vis klausė, kodėl jis šaudęs į rytus, kodėl pro didelę skylę, o ne pro mažą?

Tris dienas jį taip kankinę ir vis rašę ant popierių. Paskiau nuvežė vėl, kur daug šaudė ir naktį liepė bėgti. Daug vyru su valdžios rūbais bėgė, daug krito. O jis, kaip buvė įsakyta, bėgęs ir bėgęs, kol išaušęs rytas. Pamatęs vandenį ir kitokius šaudančių žmonių rūbus (jis parodė į vachmistro antpetį). Tada žmonės jį sulaukė. Kitokiais rūbais žmonės. Kažin kokia kalba kalbėjo, kažin ko klausė.

O aplink šaudė, net jo akyse krito žvaigždės nuo dangaus, naktį matęs mėlynas, geltonas, žalias ugnis. Ir čia naujieji žmonės jį vis mušė, kai jis ejęs pirmyn, mušė, kai jis sėdėjęs ant žemės ir bijodavęs pajudėti.

Ar tu, bordina, manęs nemusi? — paklausė tyliai vachmistrą Betlerį. — Ak, nemušti, tai labai geri žmonės, kurie nemušti, — džiūgavo, išgirdęs vachmistro atsakymą.

Einant prie motociklo vachmistrą sulaukė belaisvis ir paklausė, ar jis galis dar vieno paklausti.

Kodėl žmonės taip daug šaudė? — valandėlę, visiems tylint, jis kalbėjo? — Vachmistrui išvertus belaisvio klausimą, visi susižvalgė nustebusiomis akimis. Iš tikrųjų: kodėl žmonės nepaklausia: kodėl taip daug šaudyti?

Daržininkas Raugalė paprašė perduoti atsaką:

— Žmonės turi daug šautuvų ir mažą proto. Belaisvis keistai nusišypsojo.

— Nežinau, nežinau, kodėl, — aimanuojančiu balsu kalbėjo belaisvis, gal netikslu žodžiu vachmistro atsakyta, gal apgailėstaudamas žmogaus mažą protą.

Vakare belaisvis Sergėj Džabal Kala kelis kartus atsigaliau priklausė ant vieno kelio ir ilgai žiūrėjo prie vartų vertėjo motociklo išpaustas padangų žymes.

Vieną kartą belaisvis visą dieną negrįžo. Daržininkas veltui kelis kartus lukuriavo kreivę priemiesčio gatvelėje. Apmaudu radosi daržininkui, paklausius komendantūros virėjos. Kartą savaitėje virėja Brigyta pasiūlė nuvežti pas štabo vertėją Betlerį, nes vertėjas noris pasimokyti kazakų kalbos, o ir vargšas mongolas tegu gimtąja kalba pasikalbėsias.

Belaisvis prisiriojo prie vertėjo, pasakodamas apie stepių naktis, avių ganyną. Prašomas dainavo prietiliu, tęsiu balsu ilgesingas lygumų dainas, primerkęs akis, nuširdus iki kūdikis.

Vertėjas aiškino, kaip vokiečių pulkai įžengs į Kazakstaną ir išvaduos avis ir kazakus. Belaisvis lingavo galva, ir nežinia — tikėjo, ar galėjosi žmonių, kurie daug šaudė... Kartą belaisvis pakėlė akis ir ūmai paklausė:

— Kodėl rusai ir vokiečiai daug šaudė ir daug muša?

— Karas, — vieną žodį tesurado vertėjas, vachmistras, Vokietijos universiteto docentas.

Daug kartų belaisvis vienas grįžo priemiesčio gatvėleis o dabar buvo lietingos dienos va-

karo sutema — Sergėj Džabal Kala dingo. Bus davęs valią kojomis.

Daržininkas aptardamas, kiek jam kaštuos belaisvių stovyklos viršininko papirkimas, nutarė, kad teks padaryti, kaip daugelis padarė: surašyti gražinimo stovyklon raštą, o po to — mirimo.

Kiek aptilus lietuvi, apsisiautęs rudine, daržininkas nutarė nueiti pas štabo vertėją.

Už kelių kvartalų, priemiesčio viloje, buvo tylu. Maža, balta vila tamsiai žaliais langais it volungė mirko lietuvi, klevų apsupta, aptverta geležine tvora. Geležiniais vartais žliaukė lietus, čiuzėjo medžių lapais, kai antroje pusėje vilos, prie mažų medinių vartelių kažin kas sujudėjo. Pasišvietęs degtuku, pamatė ant žemės, prie vartų, kojas sunėrusią po savim, sėdinčią žmogystą. Be kepurės, juodos garbanos žvilgėjo lietuvi, o žmogysta sėdėjo, kaip mirusi. Iš batų ir tamsoje jis pažino Sergėjų, kuris, šeimnininko žodžius išgirdęs, pakėlė veidą iš po švarko atlapu.

Iš lėto pajudėjęs, pirštu parodė į mažas vilos duris ir, linguodamas galva, kartojo:

— Nėtūū bordina, nėtūū bordina (nėra pono).

Greitimoje viloje daržininkas sužinojo štabo vertėją Betlerį išvykus į Rytus. Vertėjo vila uždaryta, sakė kaimyninės pastogės šeimnininkas, nesuprantama, ko sėdi prie vartų nuo gero pusdienio kažin koks žmogus?...

Paėmęs už rankos, daržininkas vedėsi sumirkusį iki marškinių siūlės Sergėjų Džabal Kala, kuris, vos vilkdamas kojas, kažin ką kalbėjo į savo poną ir naktį. Kalbėjo kalenanciais nuo šalčio dantimis, tačiau daržininkas nesuprato. Daržininkas net pamanė: ar gali kas nors tokį žmogų suprasti?

Nesuprato, kaip nesupranta milijonų, atplėštų nuo savų šaukštų, nuo savo tėvų takų, nuo savo dangaus.

Juokai keliauja aplink pasaulį

Negerai išgydė...

Pas gydytoją įsiveržia girtas senis ir ima grasyti gydytojų lazda:

— Tu sukciau! Aš tau parodysiu! Paėmei tris dolerius! Už ką?

— Palauk, Tamsta, aš tikrai neatsimenu už ką aš paėmiau iš Tamstos tris dolerius...

— Neatsimeni? Nagi gydei mane nuo peršalimo! Pažiūrėk į 1909 metų knygas, jeigu dar turi, tai ras!

— 1909? Gal būt... Jau 40 metų — sunku atsiminti... Bet argi aš tada Tamstos neišgydžiau?

— Išgydei! Koks gi išgydymas! Va ir vėl čiaudau, kaip iš armotos!

Kiekvienas turi savo priežastį...

Krautuvininkas niekaip negali atgauti senos skolos iš vieno savo pirkėjo. Norėdamas jį sugraudinti, siūnia jam savo mažos dukrelės paveikslą su užrašu:

"Štai priežastis, dėl kurios aš būtinai turiu gauti savo pinigų".

Kitą dieną jis gauna laišką iš savo skolininko, kuriame taip pat buvo paveikslas — jaunos dailios blondinės mądomosios kostiume, po kuriuo taip pat buvo parašas:

"Štai priežastis, dėl kurios aš jokių būdu negaliu sumokėti skolos..."

Jei viskas, tai viskas...

Jokūbai sugrįžo iš vaišių. Jokūbienė pikta. Besirengiant gulti pradeda pamokslą vyruvi:

— Tu esi tiesiog nepakenciamas. Tu mane visą laiką paniekinai kalbėdamas su žmonėmis. Tu vis sakai — mano namai, mano automobilis, mano biznis, lyg manęs tai jau nėra! Tu atmink, kad viskas, ką mes turime, yra mūsų, o ne tavo vieno!

Jokūbas nieko nesako. Užmigo.

Rytą atsikėlęs stovi, nedrąsiai dairosi... Jokūbienė pikta klausia:

— Tai ko dabar dairaisi, ko nesirengi? — Kad... nematau, kur yra mūsų kelnės...

Dirvoje gaunamos

KNYGGOS

• Lietuva tironų pančiuose — teisybės žodis, apie tai, kas atsitiko su Lietuva. — 312 pusl. Kaina \$2.00

• Sparnus man meta paukštės — Benio Rutkuno 78 eilėraščiai (158 puslapiai). Kaina 50c

• Likimo keliu — Alės Rutos-Nakaitės 13 apsakymėlių — 140 puslapių. Kaina 80c

• Lietuvos Vytis — gražiai pagamintas Lietuvos herbas. Kaina 50c

• Lietuvos žemėlapis — kur pažymėti visi Lietuvos miesteliai.

AID OVERSEAS, INC.

Neužmiršk padėt tremtiniui!

4851 S. Ashland Avenue

Chicago 9, Ill.

Aid Overseas, Inc., siūnia maisto siuntinius ir visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai aprausti nuo dingimo. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami. Pristatymas trunka tarp 12-18 dienų. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys Nr. 5 — \$5.50
2 sv. rudyty lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 14 — \$6.40
2 sv. rudyty lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaušienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21 — \$6.70
2 sv. rudyty lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. pupelių kavos
1 sv. šokolado
14 oz. kondens. pieno
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 10 — \$6.80
2 sv. rudyty lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. pupelių kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 6 — \$2.80
10 svary cukraus

Siuntinys Nr. 7 — \$3.00
10 sv. kvietinių miltų

EKSTRA TAUKAI

Siuntinys Nr. 25
A. 8 sv. grynų kiaušinių taukų \$4.75
B. 12 sv. grynų kiaušinių taukų \$6.00
C. 15 sv. grynų kiaušinių taukų \$7.25

Tik į Vokietijos US ir Britų zonas ir eira apie 4 savaites.

Siuntinys Nr. 27 — \$3.30
3 sv. margarino, 4 sv. cukraus, 2 sv. arbatos

PASTABA: Reikalaukite pilno mūsų siunčiamų pakietų sąrašo.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

REPEČKIENĖ Monika, 60 metų, mirė vasario 5 d., St. Albans, N.Y.

JATAUTAS Kazimieras, 55 m., mirė vasario 5 d., Brooklyn, N.Y.

STANKUS Juozas, 79 metų, mirė sausio 17, Milwaukee, Wis., (Suvalkų ap. Skražų valsč. Kumpinių km.) Amerikoj išgyveno 59 metus.

BUTVILIENĖ Josephine, pusamžė, mirė vasario 5, Chicago, Ill., kur buvo ir gimusi.

SARAFINAS Barbora, 79 m., mirė sausio 29, So Boston, Mass. (Deltuvos par.) Amerikoj išgyveno 43 metus.

VESULAS Vincentas, 59 m., mirė sausio 29, So Boston, Mass. (Papilės par.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

BUDREČKIS Justinas, mirė sausio 24, New Britain, Conn.

KUDARAUSKAS Juozapas, mirė sausio 10, New Haven, Conn.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudonai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaipavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1773.

SEND, Inc.

304 West 3rd Street
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE 529-2323

SEND PRIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKY-
MUS I VISAS VOKIETIJOS IR
AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ,
FRANCIJĄ, ITALIJĄ, JAVĄ,
DANIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ,
LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ,
JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntiniai: APDRAUSTI
draudimo firmose, pristatymas
GARANTUOJAMAS. Nesuderinus
adresato, pinigai gražinami. Pa-
kely dūmų siuntinys pakeliamas
maisto kiti.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21
DIENOS. I VISUS KRASTUS.
Geriausi eksportiniai produktai.
Pristatymas vykdomas iš sandė-
lių Europoje.

Siuntiant money order'ą čekį ar
kt. mok. priemonę, tikėtai nuro-
dykite gavėjo adresą ir anksčiau
siuntinėliu tipu numerus.
Galima užsakyti keli pakeliamai
tam pačiam gavėjui.

2 sv. taukų, kiaulinių.
No. 1 2 sv. bekonų.
2 sv. salami desros.
2 sv. kepenotės, butenotės.
1 sv. pieno miltelių.

2 sv. bekonų.
2 sv. kepenotės, butenotės.
2 sv. pirtų, Afrik. apels.
1 sv. cukraus.
1 sv. kavos pupelių.
1 sv. sokolado, blocks.

2 sv. kiaulinių taukų.
No. 3 2 sv. bekonų.
2 sv. cukraus.
2 sv. aukšč. rieb. sūrio.
1 sv. kavos pupelių.

No. 4 2 sv. bekonų.
2 sv. salami desros.
2 sv. kepenotės, butenotės.
1 sv. pieno miltelių.

No. 5 2 sv. bekonų.
2 sv. salami desros.
2 sv. kepenotės, butenotės.
1 sv. pieno miltelių.

No. 6 4,5 sv. cukraus.
4,5 sv. kavos pupelių.

No. 7 200 Chesterfield cigarų.
200 (deskirant Vok ir Italiją).

No. 8 16 sv. sūdytų silkų stati-
nėle (Tik į Vokietiją).

No. 9 10 sv. kvietinių miltų.
2,5 4 unc. kepimo miltelių.

EXTRA RIBALU 6 SV. 11
2 sv. kepenotės, butenotės.
2 sv. bekonų.
2 sv. kiaulinių taukų.
1 sv. sokolado, blocks.
1 sv. cukraus.
1 sv. kavos pupelių.

Čia nurodytos kainos įskaito
transportavimo, draudimo ir ki-
tus išlaidas.
Visiškai garantuojame su draugau-
jančiomis kompanijomis ir gavėjams
nemokamai dėl didesnių užsakymų.
Nedėliant, siųskite pašto čekį
arba pinigų draugams siun-
tinėjimui.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos ži-
nantieji prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA

41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Miknevičius (Michniewicz) Benedik-
tas, turėjo foto atelę New Yorke.
Milašienė, našlė Petro, kilusio iš
Daugėliškio par. švenčionių apskr.
Milkintienė-Judinskaitė Janina, iš
Geraičių km. Kaltinėnų vl., Taura-
gės apskr.

Mingaila Stasys, iš Pigainių km.,
Ariogalos valsč.
Misiūnienė - Pajauskaitė Kazimie-
ra, jos sunus Povilas ir dukrė.
Mitkevičius Vladas, iš Stonaičių
km., Padubysio vl., šiaulių ap.

Monkevičienė Rozalija, iš Liepajaus
Musteikis iš Gaičių km., Vajasiš-
kio par., Utenos ap.
Narviciūtės Pranutė ir Stella -
Stasė, dukterys Juozo, iš Jezno
vl., Alytaus ap.

Navickaitė - Paulauskienė Marija,
iš Staigvilų ar Jukiškių km.,
šiaulių ap.
Navickas Jonas, s. Igno, iš Staigvi-
lių ar Jukiškių km., šiaulių ap.

Neckienė - Petronėlė, iš Dė-
liškio km., Obelių vl., Rokiškio ap.
Neverauskas, iš Jotyskių km., Gel-
gaudiškio vl., šiaulių ap.

Nord Walter, gyv. Nebraska.
Norkus Julius.
Norutė Petkus Sabina, iš Trimo-
sėdžio km., Telsių ap.

Pamernackaitė - Karčiauskienė
Gabrina, d. Augustino, iš Ziežma-
rių vl., Trakų ap.
Pamernackas Boleslovas, s. Augus-
tino, iš Ziežmarių vl., Trakų ap.

Panavas Juozas, s. Antano, iš Dau-
gėliškio vl., švenčionių ap.
Paškevičius Jonas, iš Giedraičių vl.,
ankščiau gyvenęs Montreal, Cana-
da.

Paukštys (Paukštis) su šeima, iš
Krokialauko, Alytaus ap.
Paukštytė Verutė, iš Saldutiškio,
sešios Marijos Gasparavičienės.
Paulauskas Kazimieras ir Konstan-
tinas.

Paulauskas - Paulavičius Leonas,
iš Gedriškių km., Chicagoje.
Paulikonis Juozas ir Stasys, sunus
Karolio, iš Taurėnų - Deltuvos
vl., Ukmergės ap.

Pauzaitė iš Griškabudžio vl., ša-
kių ap., sesuo Marcelės Kalvaitie-
nės.
Pečiūtė - Lausina Anne, gyv. Pa-
terson.

Pecinis Vincas, kil. iš Bartininkų vl.
Vilkaviškio ap., Sausininkų km.
Peckauskas Juozas ir Peckauskaitė
Ona, vaikai Jono iš Batakių vl.,
Tauragės ap.

Petrakis Dydoriū, gyvenęs Mir-
klių dv., Raseinių vl. ir ap.
Petravičaitė Ona, Petronėlė ir Ulijo-
na, dukterys Jeronimo, iš Jurbar-
kės, Pa.

Petrakas Ferdinandas, iš Šilpėtrių
km., Ylakių vl., Mažeikių ap.
Petraitis Antanas, s. Jokubo, iš
šiaulių ap. siuvėjas, gyv. Bazi-
lijoje.

Piesina Rapolas, s. Domininko ir
Barboros, iš Deltuvos, Ukmergės
ap.
Pileckas Juozas, iš Lazdijų ap.

Plioplys (Plepius) Motiejus, iš Pil-
viškių vl. Marijampolės ap.
Pociūtė Barbora, iš Arkivės k. Yla-
kių vl. Mažeikių ap.

Polikaitis Antanas, vienuolis.
Poška Julijonas, iš Vilkaičių k.
Zarėnų vl. Telsių ap.

Povilaitis Viktoras, tremtinys, su-
nus Jurgio, iš Kirmėlinės k. Ma-
rijampolės ap. ir val. prašo atsi-
liepti giminei bei pažįstamus.
Povilaitytė Petronėlė, iš Kybartų vl.

Praniskienė Julija ir tėklė, d. Au-
gustino, iš Panevėžio ap.
Prankevičienė - Skadukė Ona, iš
Jotyskių k. Plokščių vl. šiaulių ap.

Preikšaitis Jurgis, iš Tauragės ap.
Preikšas Jurgis, sunus Jurgio ir
Marės Tazytės, iš Kretingos ap.
Pridotkas Jurgis, iš Lankeiškių k.
Vilkaviškio ap.

Punys Mykolas, iš Paberžės k. Bir-
žų ap.
Puodžiūnas Klemensas, iš Anykščių
vl. Utenos ap. sun. Vincas.

Macienė Cecilija, iš Jukėnų km.
Daugailių vl. Utenos ap.
Lakšienė Anė, d. Jurgio, iš Taur-
ragės ap. ir vyras Lakšys Anta-
nas, iš Jukaičių k. Naumiesčio
vl. Tauragės ap. gyv. Philadel-
phia, Pa.

Rackauskas Aleksandras, s. Antano,
iš Kelmės vl. Raseinių ap.
Radavičius iš Radikiškės k. Kaltinė-
nų vl. Tauragės ap.

Rader Ester gyv. East St. Louis,
Illinois, ir sunus Maksas ir Jur-
gis.

Adomaitienė - Simulytė Izabelė d.
Povilo ir Barboros Korpatės iš
Veiviržėnų vl. Kretingos ap. ir
jos sunus Radkauskas Antanas ir
Adomaitis Jonas ir Pranas gyv.
Brooklyn, N. Y.

Ramanavičius Juozas, iš Šakynos
m. šiaulių ap. įpėdiniai prašomi
atsiliepti.

Slaniūnienė Domicelė, dukrė Kazi-
miero, iš Veliuonos vl. Kauno a.
Ramonytė - Aleksandravičienė Teo-
filė, iš Veliuonos vl. Kauno ap.
duktė Jono.

Raudžiūnienė - Vizgaitytė Agota,
d. Antano, iš Zapyškio vl. Kauno
ap.

Rudžinskas Baltrus ir Vincas, iš
Laukaimio, Kybartų vl. Vilkavi-
škio ap.

Rumbutis Bernardas ir sesuo Rum-
butytė Elena, iš Vajaičių, Gargž-
dų vl. Kretingos ap.

Sabaitė Agota, iš Pakalniškių k.,
Gelgaudiškio vl. šiaulių ap.
Šablauskaitė Ona, iš Želvos vl. Uk-
mergės ap.

Sagaitis Juozas, s. Liudviko, ir
Antaninos, iš Dotnuvos vl. Kė-
dainių ap.

Sakalauskaitės, iš Lepšių k. Lukšių
vl. šiaulių ap.
Šakys Jonas ir Jurgis, sunus Klei-
paitytės.

Šalkauskas Valentinas, iš Jovaišių k.
Šalucka Juozapas ir Kazimieras, iš
Ustukių k. Pasvalio par. Biržų
ap. sunus Zdenėvičius.

Samulis Jonas, iš Mikaičių km.
Barzdų vl. šiaulių ap.
Savinytė Elena, d. Pranciškaus, iš
Vyžuonų vl. Utenos ap.

Shwabs John, turėjo ukį prie Pil-
viškių.

Šetkus šeima ir dvi seserys Šet-
kaitės, iš Vitkaičių k. Tauragės a.
Sevelis Jonas, Juozas ir Silvestras,
iš Staniškių k. Gelgaudiškių vl.
šiaulių ap.

Sidlauskas Liudvikas, iš Raudėnų
par. šiaulių ap. jo žmona Tru-
saitė-Sidlauskienė Juzefa, iš Šir-
minių k. šaukėnų par. šiaulių ap.
jū dukrė Sidlauskaitė Juzefa ir
sunus Sidlauskas Kazimieras, Liud-
vikas ir Silvestras.

Sidlauskienė - Laukytė Zofija, iš
Gedgaudių k. Salantų vl. Kre-
tingos ap.

Simonaitienė Pranė, d. Antano, iš
Akmenės, Mažeikių ap.
Šimulytė - Radkauskienė - Adomai-
tė Izabelė d. Povilo ir Bar-
boros Korpatės, iš Veiviržėnų vl.
Kretingos ap. ir jos sunus Rad-
kauskas, Antanas ir Adomaitis,
Jonas ir Pranas, gyv. Brooklyn.

Šipailaitė Juzefina, d. Jono.
Širmulis Nikolajus, iš Naujų Ba-
kaičių k. Survilaiškio vl. Kėdainių
ap.

Širmonienė - Paukštytė Salema, d.
Adomo, iš Daugėliškio vl. šven-
čionių ap.

Skaduke - Pranskevičienė Ona, iš
Jotyskių k. Plokščių vl. šiaulių ap.
Skučaitė iš Belevičių k. Veiverių vl.
Skundris Jonas, jo žmona Skundrie-
nė Veronika abu iš Jankunų k.
Radviškių ap. ir jų dukrė Skun-
drytė Elena, gim. Amerikoje.

Slaniūnienė Ramonytė Domicelė iš
Pamernackas Boleslovas, s. Augus-
tino, iš Ziežmarių vl., Trakų ap.

Slėičius (Slėičas) Juozas, iš Radaičių
k. Sedos apr. židikių vl.
Smalius iš Pažerų k. Veiverių vl.
Marijampolės ap.

Sneideris Gustavas, iš Plokščių k.
ir vl. šiaulių ap.
Sneideris Pranas, iš Plokščių k. ir
val. šiaulių ap.

Spee-Bedard Edeline.
Stankevičienė - Karšovaitė Marta,
iš Kučiūnų k. Lazdijų vl. ir ap.
Stankevičius Juozas s. Jokubo, iš
Ziežmarių vl. Trakų ap.

Starkauskaitė - Banevičienė Ona ir
jos vyras Banevičius Vincas, gyv.
Brooklyn.

Statkevičius Jonas ir Kazys ir Stat-
kevičiūtė Kazė, iš A. Panemunės,
Kauno ap.

Štoškaitė Veronika, d. Vinco ir Onos
iš Keturvalakių vl. Vilkaviškio ap.
Stulniskis Antanetas, laikosi su
tėvais Lietuvoje, gyv. Illinois val.
Stupelienė (?) Kiudulaitė Anelė, d.
Tamošiaus, iš Akmenės.

Sukys Antanas, iš Debeikių, Ute-
nos ap.
Sukys Povilas ir Sukytė Pranė, gi-
mė Amerikoje, gyv. Vabalninko
vl. Biržų ap.

Sukys Sebastijonas, iš Suodžių km.
Naumiesčio par.
Šutrikas Motiejus, iš Telšėlių vl.
Vilkaviškio ap.

Tamulaitienė - Tamulaitytė Domi-
celė, d. Baltramiejaus, iš Zapyš-
kio vl.

Tamulaitis Vincas, iš Dievogalos k.
Zapyškio vl. Kauno ap.
Tamulaitytė - Tamulaitienė Domi-
celė, d. Baltramiejaus, iš Zapyš-
kio vl.

Taujanskaitė, iš Taurėnų k. (ar Su-
dergio k.) Panevėžio ap.
Taubaing Harry, iš Biržų m.

Tidrikaitė - Valaitienė Ona, iš Al-
vito, jos vyras Valaitis Jonas, s.
Jurgio, iš Vilkaviškio ap. ir su-
nus Valaitis Edžius.

Trusaitė - Sidlauskienė Juzefa, iš
Širminių k. šaukėnų par. šiaulių
ap. jos vyras Sidlauskas Liudvi-
kas, iš Raudėnų pr. šiaulių ap.
jū dukrė Sidlauskaitė Juzefa ir
sunus Sidlauskas Kazimieras, Liud-
vikas ir Silvestras.

Tušas Povilas, iš Varžų k. Taurėnų
vl. Ukmergės ap.

Vadalauskas Vincas, iš Viseikių k.
Vaivada Jonas, žmona Marė ir va-
ikai Elena ir Juozas, gyv. Shenan-
doah.

Valaitis Jonas, s. Jurgio iš Vilkavi-
škio ap. sunus Valaitis, Edžius
ir žmona Valaitienė - Tidrikaitė
Ona, iš Alvito.

Valentukevičius Benadas, iš Mant-
vilskių k. Merkinių vl. Alytaus a.
Valienė - Endriulytė Ona, iš Gargž-
dų vl. Kretingos ap. dukrė Anso
ir Agotos Naujokytės.

Valuckas - Kriščiūnys d. Kazio,
kurios vyras iš Plokščių, šiaulių a.
Vaskevičius Juozas.

Vedrich Eva.
Velickia iš Zagariškių k. Garliavos
vl.

Vengolaitė (Vingolaitė) Viktorija, iš
Plungės vl.

Wenskus ar Wenzkus Johann, iš-
vykęs iš Lietuvos.

Vieraitis Pijūšas, iš Vilkaviškio ap.
Vileikis Antanas, iš Leporių k. šiau-
lių vl., s. Monikos.

Vilkas Marė, iš Veiverių vl. Kau-
no ap.

Vilkelytė Ona, d. Elzbietos ir Vin-
co, iš Kučiūnų vl. Seinių ap.
Vilnienė Kazinė.

Vizgaitienė - Bašinskaitė Anastazija,
iš Puplių k. Zapyškio vl. Kau-
no ap.

Vitkus Stanislovas, brolis Juozo.
Vizgaitis Jonas, s. Antano, iš Za-
pyškio vl.

Vizgaitytė - Raudžiūnienė Agota,
d. Antano, iš Zapyškio vl. Kau-
no ap.

Vizgaitytė - Vizgaitienė Nastazija,
duktė Antano, iš Zapyškio vl. Kau-
no ap.

Vysniauskaitė - Bereišienė Viktori-
ja, iš Nikytų k. Naumiesčio - Vla-
dislavovo ap.

Vysniauskas Kazimieras, sunus
Onos, brolis Barboros,
Zemaitienė - Bašinskaitė Elzbieta,
iš Puplių k. Zapyškio vl. Kauno a.
Žemietaitės, seserys Elzbietos Kar-
klienės.

Zilinskas Antanas, ir Juozas, iš Gar-
bavos k. Garliavos par. ir vl. Kau-
no ap.

Zvinklys Konstantinas.

KAS platina Dirvą — tas

platina apšvieta

BRAKE SERVICE

WHEEL ALIGNING

ON ALL CARS

By Experts Who Really Know How!

TIME PAYMENTS

YEAGER

RAYBESTOS

6615 CARNegie AVE.

Phone ENdicott 9182

SPECIALISTS SINCE 1920

Pilnai padengta apdrauda

Utah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 3, Ohio

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ

PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTIS—

6202 SUPERIOR AVE.

Henderson 9292

Jakubs Funeral Home

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONINAMS PARVEŽTI

Kambariai pašaravimui leidžiami naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott. 1763

DIDELIS PUSMETINIS

IŠPARDAVIMAS

Vyrams, Vaikams ir Berniukams

Visoki žiemai reikalingi dėvėjimui rubai,

baltiniai ir šiaip reikmenys —

nupigntomis kainomis.

★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniumi. ★

Čia iškeisime Jusų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Avenue

TAKSAI \$282.82 NUO

GALVOS

Prieš Amerikos įstojimą i

karą, per fiskalį 1940-41 metų

federalės valdžios kaštai buvo

po \$101.14 nuo kiekvieno šalies

gyventojo.

Dabar, prez. Trumano pa-

tiektas biudžetas pareikalauja

mokesčių-taksų po \$282.82 nuo

galvos.

PALYGINĘ TĄSKAS TASKAN matysit KODĖL

MONCRIEF ŠILDYMA pasirenka

Clevelando namų statytojai GAS—OIL—COAL

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's

BASEMENT

Specialus pardavimas!

Maži netikslumai

Geriausia kokybė

Padaryti

Garsių

dirbėjų

Verti 9.98 iki

11.98 dabar

5.98

MEDVILNĖS UŽTIESALAI

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

GEGUŽĖS 15 DIENĄ CLEVELANDE LIETUVIŲ SALEJE BUS DIRVOS VAKARAS — KONCERTAS

Ketvirtą sekmadienį po Velykų, gegužės 15 dieną, Clevelande bus DIRVOS vakaras — koncertas. Jis bus Lietuvių Saleje.

Kviečiame DIRVOS skaitytojus ir visus clevelandiečius iš anksto rengtis į tą vakarą.

DIRVOS vakarą rengti buvo numatyta daug greičiau, būtent, vasario 27, paskutinį sekmadienį prieš Gavėnią. Tačiau patyrus, kad tą dieną Clevelandą lanko vyskupas Brizgys, kuriam rengiama susipažinimo vakarienė, DIRVA susilaikė nuo rengimo vakaro tą pačią dieną ir buvo pasirinkusi vakaro renginį pirmą sekmadienį po Velykų, kuriai dienai perkėlė ir salės užsakymą. Tačiau čia vėl paaiškėjo, kad Moterų Sąjungos 36 kuopa tą dieną yra numatiusi savo tradicinį vakarą Naujojo parapijoje... Atsižvelgiant į tai salės užsakymas dar kartą pakeistas ir dabar jau galutiniai — gegužės 15.

DVI NAUJOS MULIOLIŲ SEIMOS CLEVELANDE

Jau anksčiau buvo rašyta, kad pas S. Saukevičių atvyksta Ignas Muliolis su šeima. Dėl audros vandenynė jų atvykimas gerokai pavėlavo, be to, pakeliui jie buvo užsukę dar pas kitus gimines ir Clevelandą pasiekė tik antradienį, kovo 1, per pačias užgavėnas.

F. Saukevičius jau ilgas laikas turėjo paruošęs jiems gražų butą 1567 E 70 St., kur jie dabar ir apsigyveno. Ignas Muliolis yra senojo clevelandiečio Petro Muliolio giminaitis.

Kovo 1 d. Amerikos krantą pasiekė ir Balys Muliolis su šeima, kurie atvyko pas Petrą Muliolį. Balys Muliolis yra Petro Muliolio tikras brolis.

Taigi Muliolių skaičius Clevelande per vieną dieną smarkiai padidėjo...

BALFO 38 SKYRIAUS VAKARAS

Ši sekmadienį, kovo 6 d., BALFO 38 skyrius rengia kortavimo vakarą šv. Jurgio parapijos salėje. Pelnas skiriamas tremtiniams šelpiti.

LANKĖSI INŽ. ARCHITEKTAS J. MULOKAS

Šiomis dienomis DIRVOJE lankėsi inž. architektas J. Mulokas, prieš kelias savaites atvykęs į Ameriką ir apsigyvenęs East St. Louis, Ill. Jis yra žinomas, kaip statytojas lietuvių tautiniame stiliuje. Lietuvoje jo yra pastatyta bažnyčių ir kitų pastatų. Ir čia jis yra jau pakviestas atnaujinti ir papuošti vieną bažnyčią.

Galimas dalykas, kad inž. J. Mulokas gaus atitinkamą darbą ir apsigyvens Clevelande.

UŽSAKYK DABAR!

Bilietai parduodami nuo kovo 7 d.

METROPOLITAN OPERA

Balandžio 4, vak.: LUCIA DI LAMMERMOOR: Pons, Vetipka, Tozliavini, Valentino, Moscona, Hayward, Franke, Ballet, Cimara.
Balandžio 5, vak.: MIGNON: Stevens, Munsel, Browning-Madeira, Di Stefano, Hines, Harris, Ballet, Peietier.
Balandžio 6, vak.: LA TRAVIATA: Albanese, Vetipka, Pearce, Merrill, De Paolis, Cehanovsky, Ballet, Antonicelli.
Balandžio 7, vak.: RIGOLETTO: Pons, Elmo, Boerling, Warren, Moscona, Harvut, Cehanovsky, Chabay, Ballet, Cimara.
Balandžio 8, dien.: MADAME BUTTERFLY: Kirsten, Browning, Kulman, Brownlee, De Paolis, Cehanovsky, Hawkins, Rudolf.
Balandžio 8, vak.: MEILĖS ELEKSIJAS: Sayao, Tagliavini, Valdeno, Baccaloni, Antonicelli.
Balandžio 9, dien.: SEVILJOS KIRPEJAS: Munsel, Altman, Knight, Valentino, Tajo, Baccaloni, Baker, Cellini.
Balandžio 9, vak.: OTELLO: Albanese, Lipton, Vinay, Warren, Garis, Hayward, Moscona, Harvut, Kinsman, Busch.
KAINOS: (įskaitant mokesčius): \$7.20, \$6.00, \$4.80, \$3.60, \$2.40, \$1.20. Ne visoms operoms galima gauti vietas kokia nori kaina.
BOX OFFICE: UNION BANK OF COMMERCE — atdara: 9:00—5:30 Main Banking Lobby — E. 9th and Euclid, Cleveland 14 — 8300. Naudojama išimtinai Knabe Piano.

VINCĖS JONUŠKAITĖS KONCERTAS KOVO 27 d. LIETUVIŲ SALEJE

Teko patirti, kad Clevelando veikėjų būrelis, sekmadienį kovo 27 d., Lietuvių Saleje rengia žinomai Lietuvos dainininkę Vincę Jonuškaitę koncertą. Koncerto programą didžia dalimi sudarys lietuvių liaudies dainos. Be dainininkės Jonuškaitės, programoje dalyvaus ir vietinės meno pajėgos. Bilietai į koncertą jau gauti DIRVOS redakcijoje ir pas platintojus. Bilietų kaina koncerto dieną 90 centų. Perkant iš anksto — 75 centai.

KUDIRKIEČIŲ VAKARAS

Dr. V. Kudirkos pašalpinės draugijos vakaras sutruktas žmonių daugiau, negu rengėjai tikėjosi: daugeliui jau nebūvo net vietos prie stalų.

Šis susijimas buvo rengiamas 40 metų draugijos veikimo sukakties proga, todėl pobūvio metu draugijos sekretorius A. Praškevičius perstatė du narius, kurie nuo pat draugijos įsikūrimo joje dalyvauja, be to, pakvietė DIRVOS redaktorių V. Rastęnį pakalbėti ir apie draugijos "patroną" Dr. V. Kudirką. Jis pažymėjo, kad kiek nustebes, kai sužinojęs, kad dr. Kudirkos vardą nešiojanti draugija savo sukakties proga rengia tik "card party", bet pavartęs Kudirkos raštus, radęs papeikimų degtinę, tabakui, bet nieko neradęs apie kortas... Na, tai galima spėti, kad gal Kudirka ir dabar nebartų... Bet kad kudirkiečių vakare ir Kudirka būtų daugiau paminėtas, paskaitė iš Kudirkos raštų Lietuvos tiltų atsiminimus. Nariai ir svečiai išsiskirstė vakarą visiškai patenkinti.

ATVYKO VYT. MESKELĖ

Dar vienas jaunas architektas — pernai atvykęs į Ameriką ir ligi šiol gyvenęs New Yorke — atvyko į Clevelandą. Tai Vytautas Meskelė. Jis irgi, jei pavyks rasti darbo, mano apsigyventi Clevelande.

Reikia prisipažinti, kad jo čia apsigyvenant laukiame ne tiek dėl architektūrinių, kiek dėl muzikinių gabumų. Tai ypač išeltų į naudą Clevelande jau pamėgtai tremtinių dainininkų grupei, kuri tuo tarpu verčiasi be specialisto vadovo.

LINKEJIMAI IŠ FLORIDOS

Juozo ir Onos Šuopių sūnus Pranciškus vasario 24 išvažiavo trims savaitėms į Floridą aplankyti ten gyvenančių draugų clevelandiečių. Iš ten siunčia linkėjimus savo draugams Clevelande.

KAS NORITE

mokytis vokiškai ir prancūziškai, klausite DIRVOJE, sužinosite, kur kreiptis.

MARINA SVETLOVA

CLEVELANDE MATYSIME GARSŲJŲ "MET" BALETĄ

Metropolitan operos pasirodymų metu Clevelande dalyvaus taip pat ir garsusis Metropolitan baletas. Jis dalyvaus keturiose operose iš aštuonių, kurios čia bus parodytos balandžio 4—9 dienomis.

To baletą vedėjas yra Boris Romanoff. Baletas dalyvaus šiose operose: "Lucia di Lammermoor", pirmadienio vakare, balandžio 4, Mignon, antradienio vakare, balandžio 5, "La Traviata" trečiadienio vakare, balandžio 6, ir "Rigoletto", ketvirtadienio vakare, balandžio 7.

Baletas dalyvaus pirmutinę šokėja Mariana Svetlova, Aida Alvarez — viešnia solistė, ir šokėjas solistas Leon Varkas.

Šeši žymiausi dainininkai dalyvaus šiose operose: svarbiausias roles "Lucia di Lammermoor" ir "Rigoletto". Ferruccio Tagliavini, kuris pirmą kartą pasirodys Clevelande, dainuos Elgardo rolę "Lucia di Lammermoor" ir Nemorino "Meilės elektrėje" penktadienio, balandžio 8, Patrice Munsel.

Lily Pons, Ferruccio Tagliavini, Patrice Munsel, Licia Albanese, Salvatore Baccaloni, Leonard Warren.

Užsakymus paštu priima Northern Ohio Opera Association savo kasos Union Bank of Commerce pagrindinėje salėje E. 9th St. ir Euclid Ave., Cleveland 14, Ohio. Kainos — \$1.40, \$2.40, \$3.60, \$4.80, \$6.00 ir \$7.20, įskaitant mokesčius. Kadangi ne visoms kainoms galima gauti vietų, tai kiekvienam užsakymui prašoma nurodyti ir antrą bei trečią pasirinkimą.

Kas žino kur gyvena Antanas DIRSĖ,

kilęs iš Troškūnų parapijos, anksčiau gyvenęs Duluth, Minnesota, prašau pranešti šiuo adresu: George Samolis, 1044 E. 71 St., Cleveland 3, Ohio.

RKO KEITH'E 105TH THEATRE

nuo kovo 9 ligi kovo 15 d. "Yelowski" su Richard Widmark, Anne Baxter ir Gregory Pack.

PLAYHOUSE Theatre

East 86 th St. prie Carnegie Blvd. rodo dvi naujas filmas šią savaitę.

DRURY Theatre

rodo G.B. Prestley misteriską filmą "Inspektorius šaukia" Ši filma bus rodoma per visą kovo mėnesį.

BROOKS Theatre

nuo penktadienio, kovo 4 d., pradeda rodyti "Christophore Blake" — filma apie mažą berniuką, kurio tėvai skiriasi per teismą, o jis pats taip pat pergyvena visą bylą.

Lankykitės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų korteles. 6835 Superior ave.

HE 6466 1144 Adison

Naujoje vadovybėje! STASIA'S BEAUTY SHOPPE (buv. Gloria's Beauty Shop) SPECIALIAI:

\$1.50 cream or Oil Shampoo ir sudėjimas.

Už \$1.00, kas ateis su šiuo skelbimu ANASTAZIA GUDAITIS

LAISKAS

dėl Vasario 19-tos parengimo

Vasario 25, 1949

Gerb. Dirvos Redaktoriai,

Aš laukiau Dirvos, bet štai nesulaukiau, ko norėjau pamatyti, Maniau, gal geresni rašytojai rašys pagirimo žodį dėl Vasario 19 d. Bet ne. Todėl aš noriu pati parašyti, kaip aš jaučiaus. Bravo! Lietuviams atvykusiems po karo. Ačiū už gražias daineles ir tokių jaušmingą sudainavimą. Tos dainos mane sužavėjo iki ašarų.

O kiek ilgesio sukėlė dėl Lietuvos ir savųjų! 36-ais metais girdėjau beveik visas tas dainas Lietuvoje. Vabalninko bažnytinis choras taip pat žavingai sudainuodavo, gal todėl man taip miela yra girdėti tas dainas Amerikoje. O ponas Rastenis pakartoja tas eiles, kurias sesutė ir broliukai dainavo man Lietuvoje. Graži gaida, žodžiai jausmingi:

Ranka sodintas Visagaliu, kur ažuole išplauki tu?"

Tie žodžiai mums visiems yra skaudūs, nes mes apleidom Tėvynę, o mūsų širdys ne medinės, todėl taip ilgai, ilgai skauda ir trošksta, nors kartą pamatyti brangią Lietuvą.

Garbė naujesiems Amerikos lietuviams ir didelis ačiū!

Aš gal jau sena Amerikos lietuvė, jau 20 metų, kaip čia, bet gal todėl noriu tirti malonų žodį ir seniems lietuviams: yra dori dosnūs žmonės, dirbo sunkiai ir dolerius duoda gausiai dėl Lietuvos, kurie po daug metų čia, bet myli savo tautą, myli šventą Lietuvos žemelę, todėl aš manau visi verti pagirimo be jokio išmetinėjimo. Clevelando Lietuvė

MIRĖ J. POLTERIO TETA URBAITIENĖ

Clevelandietis Jonas Polteris su žmona pereitą savaitę buvo išvažiavę į Donorą, Pa, kur dalyvavo Marijonos Urbaitienės laidotuviuose.

Urbaitienė buvo J. Polterio motinos' sesuo, Klimavičiūtė, kilusi nuo Garliavos, atvykusi į Ameriką 1904 metais. Ji mirė vasario 20 dieną būdama 66 metų amžiaus. Palaidota vasario 23 d. Liko vyras Jonas Urbaitis, sūnūs: Dr. Jonas Urbaitis (gyvena Warren, Pa.) Dr. Petras Urbaitis (Wernersville, netoli nuo Reading, Pa.), ir duklė Ona (Donora, Pa.). Dar liko ir velionės brolis Jurgis Klimavičius.

Rengiasi juodas barzdas auginti.

SEMI-BUNGALOW

prie E. 185th Street arti P. N. P. Šv. parapijos 6 kambarių namas, puikiai stovįs, orig. savininkas. Vienas didelis miegkambaris apačioje, du viršuje; 1 karui garažas 50 pėdų lotas. \$12,500. Vera Sulak KE 6275 (9)

M. J. BEVERAGE

1309 ADDISON RD. EX 3750

FREE DELIVERY

Order BOCK BEER Early

BEER — WINE and ALE

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas Namų Maliavojimas

16908 Endora Road

Telefonas: KEnmore 8794. Cleveland, Ohio

CENTRAL ARMORY

Kovo 8 bus paskutinės žvaigždžių rungtynės prieš svarbiasias rungtynes dėl čempionato, kurios įvyks kovo 15.

Fred Bozic ir Don Evans porinėse imtynėse susitiks su Don Eagle ir Karol Krauser. Du laimėjimai iš trijų, laikas apribotas 1 valanda. Tomis pačiomis sąlygomis vienos poros imtynėse — Bob Wagner su Bobby Burns.

Toliau — moterų imtynės: Dot Dotson su Violet Viann.

Milžinas lenkas Wladek Kowalski, 6'7", kuriam nesurasta atitinkamos poros, susiims iš karto su dviem priešininkais: buvusiu kovotoju su buliais meksikiečiu Frank Sinatra ir neseniai iš New Jersey atvykusiu Frank SiSinatra, 230 svarų. Imtynių laikas apribotas pusė valandos.

Bilietai parduodami pas Richman Bros., 736 Euclid Ave., MA. 0978, ir Central Armory, PR. 4121. Rezervuotos vietos \$2.40 ir \$1.80. Įėjimas \$1.20. Duryš atdaro 7:00 v.v. Pradžia 8:30 v.v.

Čempionato rungtynėms kovo 15-tai bilietus galima pirkti Arena, 2737 Euclid Ave., EN. 3700, pas Richman Bros. ir Central Armory, pradėdant nuo kovo 2.

CHEMINIS KARAS

prieš vabzdžius planuojamas šią vasarą. Tai labai svarbu visiems sodininkams ir daržininkams, kurių didžiausi priešai yra vabzdžiai.

Štai yra svarbiausias tikslas gėlių parodos, kuri vyksta Clevelando Public Auditorium nuo kovo 5 ligi 12. Joje bus parodyta daug būdų, kaip kovoti su kenksmingais vabzdžiais. Joje taip pat bus parodyta naujausių moderninių sodo ir daržo įrengimų, įrankių ir visko, kas tik yra reikalinga geram daržininkui.

Lakeside Exhibition Hall ir Home and Flower Show bus parodyti trys patrauklus moderniški namai lygiai toki, kurie galėtų stovėti geriausiose rezidencinėse sekcijose. Jie bus parodyti visiškai įrengti.

Hours: Sat. Mar. 5, opens 1 p.m. All other days, 11 a.m. to 11 p.m.

A FEAST OF FLOWERS

more radiant, more colorful... in settings more dramatic than ever!

- A gigantic woodland wonderland with tumbling waterfall.
- Six prize-winning, competitive gardens of inspiring beauty.
- Numerous dramatic settings that portray gracious living.
- Three homes, including "House of Ideas," furnished and decorated.
- Everything for the Home... from financing to latest finishing touches.
- The popular "Green Thumb Court" with larger display of garden equipment and materials.

REGULAR ADMISSION 75¢

(including federal tax)

Come early! Come often! See this Show leisurely.

"The Most Beautiful Show of the Year"

JOE LUOBKIS

DIRBA NAUJUS RAKANDUS

pagal užsakymą, senus ir sulūžusius perdirba ir atnaujina.

Turi 35 metų patirtimą!

3225 E. 140th STREET Tel. SK. 6861. (6)

Venetian Blinds

Norit pagražinti savo namų langus naujais VENETIAN BLINDS ir WINDOW SHADES? Šaukite:

J. PEČIULIS

Telefonas: IV 3348 19206 Kildeer Ave. Cleveland, Ohio

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas Popieruotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.

Telefonas: POtomac 6899

Save on SUMMER-WINTER MATTRESSES

Sealy Anniversary Innerspring Mattress

SPECIALLY PRICED FOR SEALY'S 68th ANNIVERSARY

What a buy! To celebrate its 68th anniversary, Sealy is giving you tremendous value. During this event you can buy a fine Sealy Anniversary mattress for only \$39.95—far under what you'd normally pay for such a top quality innerspring mattress.

Just right for winter and summer sleeping! One side is upholstered with hair for cool summer sleeping. Turn it over and the other side is upholstered in wool for cozy winter sleep.

Your choice of special tickings and styles to suit your taste. Come in today.

\$39.95 Matching Box Spring \$39.95

YOU GET ALL THIS:

1. 252 coil innerspring construction.
2. Latexed curled hair padded upholstery on one side for cool summer sleeping.
3. Fine 100% wool hair upholstery on the other side for extra warmth in winter.
4. Pre-built borders heavily padded.
5. Miracle Mesh insulation.
6. Extra-fine quality covers, some used formerly on higher priced mattresses.
7. Bench filled, using fine quality cotton felt.
8. Handles for easy turning.
9. Eight large ventilators.
10. Special sale price only \$39.95.
11. Box spring in matching cover at the same extraordinary low price of \$39.95.

THE VICTORY FURNITURE & APPLIANCE CO.

FOR COMPLETE HOME FURNISHINGS (Free parking in rear of store)

10412 Superior Ave. Cleveland CE. 3610 Convenient Budget Plan!

I. J. SAMAS . JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Ziedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės

Pigiau negu kitur

TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus 1019 Woodland Ave. Cleveland

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniška įrengta Lietuviška Užėiga 6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus. Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai